

Bilag 2**Høringssvarnotat**

Forslaget har været i supplerende høring i perioden 30. juli 2024 – 4. september 2024. Derudover har forslaget været offentliggjort på høringsportalen www.naalakkersuisut.gl i samme periode.

Forslaget har været sendt i høring til følgende:

Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Ligestillingsrådet i Grønland, Institut for Menneskerettigheder, MIO, Foreningen Grønlandske Børn, MIBB - Bedre Børneliv, Sorlak (Fællesråd for børne- og ungdomsorganisationerne i Grønland), Det Grønlandske Hus i Aarhus, Det Grønlandske Hus i Odense, Det Grønlandske Hus i Aalborg, Det Grønlandske Hus i København, Grønlands Politi, Handicaptalsmanden Tilioq, Inooqat (Forældreforening for udviklingshæmmede i Grønland), NIIK (Grønlandske Handicaporganisationer), ISI (Foreningen for blinde og svagsynede i Grønland), KTK (Døveforeningen i Grønland), Landsforeningen Autisme, kreds Grønland, Utoqqaat Nipaat / Ældreorganisationen, Ældretalsmanden, Angajoqqaatigiit (Forældreforening til børn med ADHD og/eller autisme), Kræftens Bekæmpelse i Grønland, KNIPK (Handicapforeningen i Grønland), Sugisaq (Foreningen for sindslidende og deres pårørende), GE Grønlands Erhverv, SIK, NIISIP (faglærte socialrådgiveres forening i Grønland) og PPK Det grønlandske sundhedskartel.

Følgende har indsendt høringssvar:

Kommune Qeqertalik, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Kommune Kujalleq, Avannaata Kommunia, Tilioq, NIIK, Inooqat, Grønlands Råd for Menneskerettigheder, GE og SIK.

Følgende har ingen bemærkninger:

MIO, Institut for Menneskerettigheder, PPK og Ældretalsmanden.

Høringssvar:**1. Kommune Qeqertalik**

“Generelt:

Kommunen Qeqertalik takker for mulighed for at kommentere på supplerende høring vedr. forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.

Kommune Qeqertalik finder det positivt, at der er efter første høringsperiode, er blevet foretaget ændringer og forslaget er sendt i høring igen.

Der mangler en økonomisk beregning af kommunerne andel af § 54. Kommune Qeqertalik vil anslå 2,4 millioner om året i administrationsomkostninger baseret på at en anden sagsbehandler skal varetage genvurderingen i forhold til organisationsopbygningen.”

Ressortdepartementets svar:

Bestemmelsen pålægger ikke kommunen mere administration. Bestemmelsen præciserer, at når kommunalbestyrelsen modtager en underretning om en person med handicap, over for hvem kommunalbestyrelsen allerede har iværksat indsatser, skal kommunalbestyrelsen genvurdere sagen, da underretningen kan indeholde nye, aktuelle oplysninger.

Endvidere præciserer bestemmelsen, at en anden sagsbehandler, som ikke har været inde i sagen, skal genvurdere. Dette har blandt andet til hensigt at fremme yderligere faglige aspekter i sagsbehandlingen. Hvis underretningen kommer, før der foreligger en udredning og en handleplan, vil underretningen indgå i udredningsmaterialet og udarbejdelsen af handleplanen.

”Ad § 3 stk. 2

Bestemmelse bør omformuleres, da den kan tolkes som om, at hvis en person med handicap er anbragt uden for Grønland gælder reglerne i § 36 og § 37 som det eneste i denne lov. Øvrige regler gælder ikke for disse personer. Såfremt formålet med bestemmelsen er, at lovens målgruppe også skal inkludere personer med handicap, der er anbragt uden for Grønland kan bestemmelsen evt. omformuleres til: “stk. 2. Inatsisartutloven finder også anvendelse for personer med handicap, som ved aføgelse af grønlandske sociale myndigheder anbringes uden for Grønland jf. §§ 36-37.” Bemærkningerne skal tilrettes i forhold til henvisningerne “stk 3. og Stk. 2”, da der ikke eksisterer et stk. 3 i § 3.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

“Ad § 4, Stk. 2

Kommune Qeqertalik ønsker en henvisning til gældende lovgivning vedrørende samarbejdsteams, således disse er lette at fremfinde under sagsbehandling.”

Ressortdepartementets svar:

Jf. § 5, stk. 1, i gældende Inatsisartutlov om pædagogisk udviklende dagtilbud til børn i førskolealderen, skal kommunalbestyrelsen efter behov oprette et samarbejdsteam bestående af personer på tværs af enkelte forvaltninger, som er direkte involveret i arbejdet med det enkelte barn. Dette er tilføjet i bemærkningerne til § 4, stk. 2, i nærværende forslag til Inatsisartutlov.

“Ad § 6, stk. 2

Kommune Qeqertalik ønsker at der i loven fastlægges rammerne for det centrale

visitationssystem, således erfaringerne med lav belægning, dårlig vedligeholdelsesplanlægning samt uhensigtsmæssig benyttelse af offentlige midler ikke pålægges kommunerne at betale.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen vil indgå i overvejelserne i forbindelse med implementering af Inatsisartutloven samt hjemmelsbestemmelsen til udstedelse af bekendtgørelse.

“Ad § 7

Denne anses som modsigende til § 21. Der bør prioriteres i ansvaret således at § 7 stiller de nødvendige effektiviserings- og tilpasningskrav til Det Centrale Visitationssystem. § 7 foreslås udbygget til at sætte krav til Det Centrale Visitationssystem således § 21.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet.

Det fremgår af § 7, at Naalakkersuisut har det overordnede ansvar for at oprette og drive de nødvendige pladser på døgntilbud for personer med handicap. Det fremgår af § 22, stk. 1 samt § 24, stk. 1, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for at oprette og drive de nødvendige pladser på bokollektiver og beskyttede boenheder for personer med handicap i den enkelte kommune.

Døgntilbud omfatter ikke bokollektiver og beskyttede boenheder.

Forslagets § 21 præciserer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at finde en midlertidig løsning for en person med handicap, som afventer en plads på et døgntilbud via det centrale visitationssystem.

“Ad § 8

Kommune Qeqertalik ønsker at der sættes lovgivningsrammer for at andelene i paragraffen kan udbydes digitalt, således logistiske udfordringer og barrierer i transport ikke danner unødvendige forfordeling på baggrund af borgeres bosætningsmønstre.”

Ressortdepartementets svar:

Forslaget begrænser ikke Pissassarfiks mulighed for at udøve deres virke digitalt. Med denne bemærkning foretages der ikke yderligere i forslaget.

Bemærkningen vil indgå i overvejelserne i forbindelse med implementering af Inatsisartutloven samt hjemmelsbestemmelsen til udstedelse af bekendtgørelse.

“Til § 8, stk. 2

Kommune Qeqertalik ønsker at disse bliver indlemmet i forhandlingerne om døgninstitutionstakster imellem Selvstyret og kommunernes Socialdirektørforum.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Hjemlen til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om takster for kommunalbestyrelsens anvendelse af Pissassarfik, benyttes ikke og er uvedkommende i forhold til døgninstitutionstakster.

“Ad § 10

Kommune Qeqertalik foreslår at der tilføjes de begrænsninger, der kommer naturligt i mindre arbejdsmarkeder.”

Ressortdepartementets svar:

En arbejdsgiver skal tilvejebringe de fysiske rammer for en person med handicap.

Kommunalbestyrelsen har dog en forpligtigelse til at tilbyde støtte, omsorg, optræning og hjælp til udvikling af færdigheder hos en person med handicap.

Departementet fastholder derfor nuværende ordlyd med henvisning til bemærkningerne herom.

“Ad § 12

Kommunen har erfaring med at det kan være svært at finde nok bisiddere i byerne. Kommune Qeqertalik henviser til anmodning om hjælp til at rekruttere bisiddere fremsendt af Socialdirektørforum. Desuden er det langt mellem de kurser fra socialstyrelsen som kræves for at blive bisidderen. Kommune Qeqertalik foreslår at ordningen flyttes til nationalt anliggende, da bisidder-rekruttering og arbejde på tværs af kommuner kræver kritisk masse.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændring i forslaget.

Anbefalingen vil dog indgå i den videre implementering af Inatsisartutloven.

“Ad § 13

Ønskes præcisering af sektoransvaret da Tidlig Indsats på nuværende er ansvarsfordelt imellem Departementet for Sundhed, Departement for Sociale Anliggender og PAARISA. Bliver flytningen af ansvaret til kommunalbestyrelserne DUTtet fra disse til kommunerne?”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er ikke indarbejdet. Ordlyden findes at være retvisende og fastholdes derfor.

“Ad § 17, stk. 1

Ønskes en konkretisering af ”hvis det må antages, at personen har behov for støtte” samt ”såfremt det er åbenbart”.

Ressortdepartementets svar:

Udredningens formål er at bidrage til, at kommunalbestyrelsen kan sammensætte en indsats, der imødekommer personens behov og medvirker til personens udvikling. I disse situationer vil det være det klare udgangspunkt, at en udredning skal foretages.

Udredningen skal undlades, hvis den ikke anses for at være åbenbart nødvendig. Dog skal en undladelse altid bero på en konkret vurdering. Tilfælde, hvor en udredning vil kunne undlades, vil f.eks. være tilfælde, hvor personen tidligere har modtaget en bestemt type støtte, og det er åbenbart, at personens handicap er vedvarende og uden ændring samt støttebehovet er uændret.

Derfor fastholder departementet ordlyden og dertil hørende bemærkninger herom.

“Ad § 17, stk. 2

Ønskes en henvisning til terminologien i bekendtgørelse om etablering og indretning af daginstitutioner samt oprettelse af samarbejdsteams, kapitel 2, så det tværgående samarbejde konsekvent bliver kaldt det samme. Trods bekendtgørelsen betegner tværgående samarbejde om førskolebørn, så bør samme tværgående interesser blive kaldt det samme.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er delvist indarbejdet, idet der i bemærkningerne til § 17, stk. 2 er tilføjet følgende: “Jf. § 5, stk. 1, i gældende Inatsisartutlov om pædagogisk udviklende dagtilbud til børn i førskolealderen, skal kommunalbestyrelsen efter behov oprette et samarbejdsteam bestående af personer på tværs af enkelte forvaltninger, som er direkte involveret i arbejdet med det enkelte barn.”

“Ad § 17, stk. 3

Ønskes betegnelsen proportionalitet benyttet”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er ikke indarbejdet. Ordlyden findes at være retvisende og fastholdes derfor.

“Ad §§ 18-19

Ønskes beskrivelse af hvorvidt konsekvenserne af manglende efterlevelse kan betyde at forvaltningen sættes under administration af departementet.”

Ressortdepartementets svar:

Departementet henviser til Inatsisartutlov nr. 14 af 6. juni 2016 om ændring af Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation (Suspension af kommunernes forvaltning af det sociale regelsæt), hvorefter gælder: ”§ 7a. Naalakkersuisut kan beslutte at suspendere en kommunes forvaltning af det sociale regelsæt, når der foreligger væsentlig tilsidesættelse af kommunens forpligtelser eller borgernes rettigheder...”

“Ad § 21

Foreslås tilrettet til sektoransvaret beskrevet i § 7”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er ikke indarbejdet. Ordlyden findes at være retvisende og fastholdes derfor.

“Ad § 28, stk. 2

Skal beskrives hvilke magtanvendelsesprincipper gør sig gældende for det givne døgntilbud samt hvorledes disse retfærdiggøres i magtanvendelseslovgivningen.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er ikke indarbejdet. Ordlyden findes at være retvisende og fastholdes derfor. Der henvises til Inatsisartutloven om magtanvendelse inden for det sociale område.

“Ad § 31

Strider imod ”beslutter betaler”-princippet, og pålægger kommunerne at betale alle meromkostninger baseret på Rettens vurdering, uden at skele til konsekvenser.”

Ressortdepartementets svar:

Jf. Kriminallov for Grønland fuldbyrdes dom til anbringelse på institution for personer med vidtgående psykiske handicap – mentalt retarderede af socialvæsenet. På finanslovens hovedkonto 30.11.44 afholdes udgifter til anbringelse af domfældte mentalt retarderede. Kommunerne afholder udgifter til sociale ydelser til de enkelte domfældte. Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i bestemmelsen.

“Ad § 36 stk. 2

Som regel er ophold i botilbud uden for Grønland meget svære at sætte en udløbsdato på, da det vil kræve at kommunen ved hvornår der kommer et egnet tilbud i Grønland. De fleste borgere med handicap er derfor på botilbud i Danmark på ubestemt tid. Det vil derfor være svært at sætte en dato for ophør. Kommunerne vil derfor være nødt til at indsætte en fiktiv dato med mulighed for forlængelse, såfremt kravet om tidsbegrænset ophold fastholdes. Der mangler en overgangsbestemmelse for dem der på nuværende tidspunkt er på botilbud på ubestemt tid i Danmark. Hvad er konsekvensen for borgeren såfremt de ikke ønsker at flytte tilbage til Danmark.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er ikke indarbejdet.

Kommunalbestyrelsen vurderer længden af det tidsbegrænsede ophold og kan indstille til Naalakkarsuisut forlængelse af opholdet. Bestemmelsen sikrer, at der løbende bliver forsøgt

etableret mulighed for passende støtte i Grønland, så borgeren kan vende tilbage til Grønland.

For borgere anbragt i Danmark efter tidligere lovgivning, hvor opholdet ikke var tidsbegrænset, skal også udarbejdes statusrapporter jf. § 35. Disse danner grundlag for vurdering for eventuel hjemtagelse i de konkrete sager.

Når en borger anbringes uden for Grønland, er det vigtigt at understrege, at opholdet altid er tidsbegrænset. Det vil sige, at når kommunalbestyrelsen kan tilbyde et egnet botilbud i Grønland, så skal borgeren tilbage til Grønland. Naalakkersuisut godkender kun tidsbegrænset anbringelse og ikke permanent. Borgeren kan ikke betragtes som tilflyttet Danmark, når denne er anbragt på vegne af Naalakkersuisut. Danmark har ikke pligt til at modtage en borger til permanent ophold. Ligeledes vil den grønlandske kommune stadig være ansvarlig for borgeren, da vi er den anbringende myndighed. Når borgeren efter tilbagevenden gerne vil fraflytte Danmark, så må denne naturligvis gerne det. Dog når aftalegrundlaget er midlertidigt/tidsbegrænset i forhold til modtagerkommunen, er det vigtigt, at dette overholdes. Ved en tilflytning til Danmark frafalder alle forpligtelser for borgeren fra den grønlandske myndighed.

“Ad § 36 stk. 4

Der mangler klare regler for når en handicappet på botilbud i Danmark ikke ønsker at flytte tilbage til på trods af, at der nu kan tilbydes et egnet botilbud. Vil et nej betyde, at borgeren kan betragtes som tilflyttet til Danmark? Naalakkersuisut bør derfor sørge for klare regler vedrørende tilbageflytning til Grønland ved tilbud om egnet botilbud i Grønland.”

Ressortdepartementets svar:

§ 36, stk. 4 er en hjemmelsbestemmelse, hvorefter Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om ophold på botilbud uden for Grønland.

Kommunalbestyrelsen vurderer længden af det tidsbegrænsede ophold og kan indstille til Naalakkersuisut forlængelse af opholdet. Bestemmelsen sikrer, at der løbende bliver forsøgt etableret mulighed for passende støtte i Grønland, så borgeren kan vende tilbage til Grønland.

For borgere anbragt i Danmark efter tidligere lovgivning, hvor opholdet ikke var tidsbegrænset, skal der også udarbejdes statusrapporter jf. § 35. Disse danner grundlag for vurdering for eventuel hjemtagelse i de konkrete sager.

Når en borger anbringes uden for Grønland, er det vigtigt at understrege, at opholdet altid er tidsbegrænset. Det vil sige, at når kommunalbestyrelsen kan tilbyde et egnet botilbud i Grønland, så skal borgeren tilbage til Grønland. Naalakkersuisut godkender kun tidsbegrænset anbringelse og ikke permanent. Borgeren kan ikke betragtes som tilflyttet Danmark, når denne er anbragt på vegne af Naalakkersuisut. Danmark har ikke pligt til at modtage en borger til permanent ophold. Ligeledes vil den grønlandske kommune stadig være ansvarlig for borgeren, da den grønlandske kommune er den anbringende myndighed.

Når borgeren efter tilbagevenden til Grønland gerne vil flytte til Danmark, så må denne naturligvis gerne det. Dog når aftalegrundlaget er midlertidigt/tidsbegrænset i forhold til modtagerkommunen, er det vigtigt, at dette overholdes. Ved en tilflytning til Danmark frafalder alle forpligtelser for borgeren fra den grønlandske myndighed.

“Ad § 37

Det bør afklares nærmere hvad kompetenceudvikling i forhold til handicap indebære. Dette fremstår ikke tydeligt. Er der tale om kompetenceudvikling i forhold til hvordan man lever bedst muligt med handicap eller er det generel kompetenceudvikling dvs. en kompetencegivende uddannelse på særlige vilkår, en STU?”

Ressortdepartementets svar:

Det fremgår af bemærkningerne til § 37, at kompetenceudvikling blandt andet kan omfatte tidsbegrænset ophold på en specialefterskole eller på Institutet for Blinde og Svagsynede i København. Kompetenceudviklingen kan således både handle om, hvordan man lever bedst muligt med sit handicap, dvs. hvordan man bliver mere kompetent til at leve med sit handicap. Og kompetenceudvikling kan handle om kompetencegivende uddannelse i en særlig uddannelsesmæssig ramme, som tager hensyn til borgerens handicap.

“Ad § 38

Det bør afklares nærmere hvad kompetenceudvikling i forhold til handicap indebære. Dette fremstår ikke tydeligt. Er der tale om kompetenceudvikling i forhold til hvordan man lever bedst muligt med handicap eller er det generel kompetenceudvikling dvs. en kompetencegivende uddannelse på særlige vilkår, en STU? Betegnelsen ”tilknyttet bosted” bør specificeres nærmere. Såfremt et uddannelsesstedet ikke har en et tilknyttet bosted, bør der være mulighed for at man kan finde et andet bosted i nærheden som ikke nødvendigvis er tilknyttet uddannelsesstedet.”

Ressortdepartementets svar:

STU (Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse) er ikke en kompetencegivende uddannelse i formel forstand, men med STU kan unge med særlige behov udvikle deres personlige, sociale og faglige kompetencer og derved få bedre mulighed for adgang til arbejde eller i nogle tilfælde få adgang til formel uddannelse.

Det fremgår af bemærkningerne til § 38, stk. 2, at et bosted udover beskyttet boenhed, døgntilbud, efterskole eller lignende tilbud, henviser til, at det kan være en lejlighed, klubværelse, kollegium og andet, hvor bostedet er passende for personen med handicap, og hvor det må antages at være for det bedste for personen med handicap.

“Ad § 41

Kommune Qeqertalik ønsker at tilrettes til at når der oprettes lokal mulighed for varetagelse og støtte af borgeren, skal borgeren som udgangspunkt tilbage til sit lokalsamfund.

Flyttehjælp skal ligeledes tildeles når der er oprettet lokal mulighed for varetagelse og støtte af borgeren.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er ikke indarbejdet. Ordlyden findes at være retvisende og fastholdes derfor.

“Ad 41 stk. 2. Nr. 4

Det bør overvejes om der også skal indhentes en udtalelse fra botilbuddet ved flytning til en anden boenhed.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er ikke indarbejdet. Ordlyden findes at være retvisende og fastholdes derfor.

“Ad § 43

Der mangler klare regler for når en handicappet på botilbud i Danmark ikke ønsker at flytte tilbage til på trods af, at der nu kan tilbydes et egnet botilbud. Vil et nej betyde, at borgeren kan betragtes som tilflyttet til Danmark? Naalakkersuisut bør derfor sørge for klare regler vedrørende tilbageflytning til Grønland ved tilbud om egnet botilbud i Grønland.”

Ressortdepartementets svar:

Der henvises til ovenstående svar til § 36, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen vurderer længden af det tidsbegrænsede ophold og kan indstille til Naalakkersuisut forlængelse af opholdet. Bestemmelsen sikrer, at der løbende bliver forsøgt etableret mulighed for passende støtte i Grønland, så borgeren kan vende tilbage til Grønland.

For borgere anbragt i Danmark efter tidligere lovgivning, hvor opholdet ikke var tidsbegrænset, skal også udarbejdes statusrapporter jf. § 35. Disse danner grundlag for vurdering for eventuel hjemtagelse i de konkrete sager.

Når en borger anbringes uden for Grønland, er det vigtigt at understrege, at opholdet altid er tidsbegrænset. Det vil sige, at når kommunalbestyrelsen kan tilbyde et egnet botilbud i Grønland, så skal borgeren tilbage til Grønland. Naalakkersuisut godkender kun tidsbegrænset anbringelse og ikke permanent. Borgeren kan ikke betragtes som tilflyttet Danmark, når denne er anbragt på vegne af Naalakkersuisut. Danmark har ikke pligt til at modtage en borger til permanent ophold. Ligeledes vil den grønlandske kommune stadig være ansvarlig for borgeren, da vi er den anbringende myndighed. Når borgeren efter tilbagevenden gerne vil fraflytte Danmark, så må denne naturligvis gerne det. Dog når aftalegrundlaget er midlertidigt/tidsbegrænset i forhold til modtagerkommunen, er det vigtigt, at dette overholdes. Ved en tilflytning til Danmark frafalder alle forpligtelser for borgeren fra den grønlandske myndighed.

“Ad § 46

Kommune Qeqertalik ønsker at få indlemmet muligheden for samtale elektronisk i stedet for personligt.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. Forslaget begrænser ikke muligheden for, at samtalen afholdes digitalt. Det er i § 46 ikke fastsat, at samtalen skal foregå ved et fysisk møde. Det er alene fastsat, at der skal afholdes samtale, jf. dog stk. 4 i § 46. Det er derfor tilføjet i bemærkningerne til § 46, at samtalen kan afholdes fysisk eller digitalt.

“Ad §§ 50-52

Kommune Qeqertalik ønsker en bedre definition af vold, vanrøgt og seksuelle overgreb med udgangspunkt i borgerens funktionsnedsættelse og modenhed.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Formuleringerne findes at være retvisende og fastholdes derfor.

“§ 54

Bestemmelsen er alt for omfattende i forhold til, at genvurderingen skal foretages af en sagsbehandler, som ikke tidligere har behandlet sagen.

For det første kan en ny underretning vedrører forhold, som ikke tidligere har haft indflydelse de iværksatte foranstaltninger, og som man ikke har kunnet forudse uanset hvilken sagsbehandler, der har behandlet sagen. Hvis en person med handicap f.eks. har fået tildelt et ophold på en boenhed og der kommer en underretning om at personen er blevet udsat for vold af en anden beboer, hvorfor skal en anden sagsbehandler så behandle sagen under genvurderingen?

For det andet mangler kommunerne allerede sagsbehandlere. Et krav om at en anden sagsbehandler skal genvurdere en sag, hver gang der kommer en ny underretning, vil sætte kommunen under pres arbejdsmæssigt og økonomisk. Det bør derfor medregnes som en ekstra økonomiske konsekvens for kommunerne.

Såfremt bestemmelse skal bibeholdes bør der sættes kriterier for, hvornår en anden sagsbehandler skal genvurdere sagen, således at det begrænses vidt muligt alt efter underretningens indhold.”

Ressortdepartementets svar:

Der er med bestemmelsen ikke tilsigtet mere administrativt arbejde, da enhver underretning skal give anledning til at vurdere, om der skal ske ændringer i iværksatte foranstaltninger.

Dette hører under almindelig sagsbehandlingspraksis.

At genvurderingen skal foretages af en sagsbehandler, som ikke tidligere har behandlet sagen, har blandt andet til hensigt at fremme yderligere faglige aspekter i sagsbehandlingen.

“Ad § 56 stk. 3

Der henvises til stk. x i bestemmelsen. Det formodes at der skulle have stået stk. 1”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er indarbejdet.

“Ad § 59

Såfremt begrundelsen for støtten er, at en person med handicap ikke kan klare sig selv i hjemmet, når den nærtstående er på arbejde, er det ikke attraktivt for den nærtstående, at der kun er mulighed for økonomisk støtte på deltid. Den nærtstående vil sandsynligvis ikke have mulighed for at tage et arbejde de resterende 10 timer, og vil derfor ikke kunne få dækket en fuld løn. Kommunen vil i såfald alligevel skulle ud og finde en støtteperson til de sidste 10 timer. Derfor vil en begrænsning på 40 timer svarende til et fuldtidsarbejde være mere passende.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

“Ad § 62 stk. 6

Der kan kun indhentes børneattest såfremt den ansatte har daglig kontakt med børn og unge. Det bør evt. tilføjes, at det kun gælder for støttepersoner for personer med handicap hvor man er berettiget til at indhente børneattest.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Formuleringerne findes at være retvisende og fastholdes derfor.

“Ad § 63

Der bør tilføjes en bestemmelse om ledsagelse ved andre andre nødvendige rejser. F.eks. I forbindelse med rejser til behandling i sundhedsvæsenet. Som det er nu mangler der lovgrundlag til dette, da ledsagelse kun gælder for ferie eller besøgsrejser. Alternativt skal det klarlægges om sundhedsvæsenet skal betale for ledsagere. Typisk har en handicappet 2 ledsager evt. plus en pårørende med på rejsen og Sundhedsvæsenet betaler kun for én. Dette kan evt. også høre under § 79.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet.

Kommunen kan selv vælge at yde ledsagelse ud over 20 timer samt at der er flere ledsagere.

Ledsagelse ifm. rejser til behandling i sundhedsvæsenet beror hos sundhedsvæsenet.

Bestemmelsen er tilføjet, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om ledsagelse, transportledsager, ophold og forplejning mm.

Jf. § 63, stk. 5, bestemmer personen med handicap selv, hvilke aktiviteter denne ønsker ledsagelse til. Der kan dog alene ydes ledsagelse til aktiviteter, der ikke kræver socialpædagogisk støtte.

“Ad § 63 stk. 8

Der kan kun indhentes børneattest såfremt den ansatte har daglig kontakt med børn og unge. Det bør evt. tilføjes, at det kun gælder for støttepersoner for personer med handicap hvor man er berettiget til at indhente børneattest.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Formuleringerne findes at være retvisende og fastholdes derfor.

“Ad § 66

Der bør fastsættes nogle kriterier for størrelsen på tilskuddet samt hvilke typer tilbud der kan gives tilskud til.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Der tilføjes stk. 3 i bestemmelsen, hvorefter Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte.

“Ad § 67 stk. 1

Kommune Qeqertalik ønsker at der sættes lovgivningsrammer for at andelene i paragraffen kan udbydes digitalt, således logistiske udfordringer og barrierer i transport ikke danner unødvendige forfordeling på baggrund af borgeres bosætningsmønstre.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. I bestemmelsen fastsættes, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde en person med handicap aflastningsophold, hvis omsorgsopgaven for personen med handicap medfører væsentligt merarbejde eller en væsentlig psykisk belastning for forældrene, de øvrige pårørende eller plejefamilien, som varetager omsorgen, og aflastning er en forudsætning for, at forældrene, de øvrige pårørende eller plejefamilien fortsat kan varetage omsorgen. Bestemmelsen vedrører kriterier for at tilbyde en person med handicap aflastningsforhold. Om tilbud om aflastningsforhold skal ske digitalt eller på anden vis, er kommunens eget anliggende.

Formuleringerne findes at være retvisende og fastholdes derfor.

“Ad § 67 stk. 6

Det skal også fastsættes takst for aflastningsophold i døgntilbud efter § 67. Det fremgår i stk. 3 at vederlaget ikke omfatter personens forsørgelse. I døgntakster medregnes normalt lommepenge og kost. Dette skal derfor fratrækkes i de normale døgntakster.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det fremgår af § 67, stk. 5, at betaling for forsørgelse aftales mellem personen med handicap og døgntilbuddet i samarbejde med kommunalbestyrelsen i hjemkommunen for personen med handicap.

“Ad § 79

Der bør tilføjes en bestemmelse om ledsagelse ved andre andre nødvendige rejser. F.eks. I forbindelse med rejser til behandling i sundhedsvæsenet. Som det er nu mangler der lovgrundlag til dette, da ledsagelse kun gælder for ferie eller besøgsrejser.

Alternativt skal det klarlægges om sundhedsvæsenet skal betale for ledsagere. Typisk har en handicappet 2 ledsager evt. plus en pårørende med på rejsen og Sundhedsvæsenet betaler kun for én. Dette kan evt. også høre § 63.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Der henvises til svar til § 63 ovenfor.

“Ad § 82

Kommune Qeqertalik foreslår, at denne sendes tilbage til Socialstyrelsen, da de alligevel er ude på tjenesterejser hele tiden. Ellers skal der udarbejdes en økonomisk konsekvensanalyse af individuelt tilrettelagte tilsynsbesøg for samtlige anbragte og DUTtes tilsvarende.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes ikke, da Socialstyrelsen ikke er tilsynsmyndighed. De økonomiske konsekvenser af den kommunale tilsynsforpligtelse er tidligere indarbejdet i det kommunale bloktilskud i forbindelse med vedtagelse af gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.

“Ad § 85

Denne bør overtage hele § 82-84”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes ikke. Kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtelser fastholdes og overføres ikke til Naalakkersuisut.

“Ad § 90

Kommune Qeqertalik er glade for, at der nu er mere fri mulighed for at udpege medlemmer til Handicaprådet.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning.

“Ad § 93

Kommune Qeqertalik er glade for, at der nu stilles nationale standarder på området, som har været gældende her siden 2021.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning.

“Ad Kapitel 12

Det er forvirrende, at der både er en overskrift som hedder “ regulering af takster” samt “Regulering af takster for døgntilbud” Disse burde kunne samles under én.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er indarbejdet. Overskriften ”Regulering af takster for døgntilbud” udgår.

“Ad § 95 - 97

Bestemmelserne i § 95 og 97 fremstår som om, at de vedrører det samme. De kunne evt. sammenskrives.

§ 96 og § 97 kunne evt. bytte placering og § 97 stk. 4 kunne dermed fjernes.

Dette vil give et bedre overblik over kapitel 12”

Ressortdepartementets svar:

ndarbejdet. §§ 95 og 97 sammenskrives i § 95.

“Ad § 106 stk. 5

Kommune Qeqertalik skal gøre opmærksom på, at hvis hele § 16 i Inatsisartutlov nr. 20 af 23. november 2015 om alderspension ophæves vil alderspensionisterne miste muligheden for helbredstillæg jf. § 16 stk. 1, nr. 2. Helbredstillæg dækker væsentlige udgifter som følge af helbredsmæssige behov, herunder anskaffelse af briller.”

Ressortdepartementets svar:

Jf. § 3 finder denne Inatsisartutlov anvendelse for personer med handicap, som har bopæl i Grønland, uanset alder, aldersbetingede funktionsnedsættelser og ophold på ældreinstitutioner. Endvidere foreslås fastsat jf. § 68, nr. 5, nærmere regler om merudgifter.

2. Kommuneqarfik Sermersooq

”Kommuneqarfik Sermersooq takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med den supplerende høring. Kommunen afgav i maj 2024 et høringssvar under første høringsrunde, og har i nærværende høringssvar inkluderet både de punkter, som kommunen fastholder, samt nye bemærkninger.

Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap sætter de juridiske rammer for kommunernes arbejde på handicapområdet, og Kommuneqarfik Sermersooq værdsætter inddragelsen af kommunerne i forbindelse med den omfattende revidering af lovgivningen. Kommunen finder det dog beklageligt, at der ikke har været en større inddragelse i udarbejdelsen af lovforslaget.

Kommuneqarfik Sermersooq kan tilslutte sig lovgivningens formål, om at personer med handicap skal have rettigheder og muligheder på lige fod med andre. Kommunen tilslutter sig ligeledes forståelsen af handicap, som de samfundsskabte barrierer en person med funktionsnedsættelser møder i samfundet.

Kommuneqarfik Sermersooq finder generelt, at forslaget – også i lyset af de gennemførte tilsyn på handicapområdet – mangler realisme. Kommunerne har begrænsede ressourcer, ikke kun i forhold til økonomi, men også i forhold til medarbejdere og kompetencer. Vi kan og skal blive bedre, men der er behov for prioritering, og lovforslaget understøtter ikke en prioritering.

Kommuneqarfik Sermersooq finder, at en høringsperiode på 5 uger er utilstrækkelig set i lyset af sommerferieperioden og kompleksiteten i høringsmaterialet. Hertil, at der i samme periode forslag til Inatsisartutlov om støtte til ældre i høring, som overlapper med handicapstøtteleven. Kommunen sætter dog pris på, at departementet har udvidet høringsperioden fra de oprindelige 4 uger til 5.

Høringssvaret er delt op i kommunens generelle bemærkninger til lovgivningen og bemærkninger til de enkelte bestemmelser. Bemærkningerne vedrører blandt andet:

- Økonomiske konsekvenser for kommunerne
- Oprettelsen af et fællesoffentligt IT-system
- Oprettelse og drift af midlertidige tilbud
- Ændringer af takstfastsættelsen for Socialstyrelsens tilbud
- Tilbageholdelsessurrogat i forbindelse med anbringelse på sikret døgntilbud

Generelle bemærkninger

Kommunen kan konstatere, at departementet i det reviderede lovforslag har valgt at opretholde en række regler i bekendtgørelsesform, og at de reviderede bekendtgørelser vil blive sendt i høring.

Sektoransvarlighed og snitfladeproblematikker

Kommuneqarfik Sermersooq er enig i og værdsætter tilføjelsen af de tre grundlæggende principper om sektoransvarlighed, ligebehandling og kompensation i bemærkningerne til lovforslaget.

I henhold til sektoransvarlighedsprincippet undrer kommunen sig over, at § 5 i den nuværende lovgivning er udgået, da tilgængeligheden til offentlige bygninger og faciliteter er nødvendig for at opnå lige rettigheder og muligheder for personer med handicap i samfundet. Det er ikke en mulighed at udarbejde en handicaplovgivning baseret på sektoransvarlighed og samtidig lade departementernes ressortfordeling styre, hvad der indgår i lovgivningen. Kommuneqarfik Sermersooq foreslår derfor, at § 5 forbliver i lovgivningen i overensstemmelse med princippet om sektoransvarlighed.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Jf. § 1 i forslaget er formålet med Inatsisartutloven at yde støtte til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne mv. Det er ikke fundet passende at indarbejde bestemmelser om boliger, infrastruktur, uddannelse eller andre sektorerers ansvarsområder.

”Kommunen vil derudover foreslå, at der i lovgivningen inkluderes regulering i forhold til anlæg, skoler og andre relevante sektorer med henblik på at skabe bedre adgangsmuligheder og inklusion af personer med handicap i alle dele af samfundet. Kommuneqarfik Sermersooq bemærker endvidere, at bl.a. dagtilbud, skole og sundhedsområdet forekommer helt fraværende i lovforslaget. Ligesom ældre er børn og unge inkluderet i lovens målgruppe, mens de fleste tilbud, som disse grupper modtager ikke er.

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at lovforslaget eksplicit placerer aldersbetingede funktionsnedsættelser under handicaplovgivningen. Kommunen understreger, at der fortsat er uklarheder i forhold til snitfladeproblematikker og konsekvenserne af inddragelse af aldersbetingede funktionsnedsættelser i lovgivningen.

Samtidig med høringen af dette lovforslag, har Naalakkersuisut sendt forslag til Inatsisartutlov om støtte til ældre i høring. Kommunen vil påpege, at ældre borgere, der modtager støtte fra kommunen (udover ydelsen alderspension) modtager denne støtte på grund af en funktionsnedsættelse. Kommunen finder derfor, at forslaget til ældrelov med enkelte tilpasninger kan rummes indenfor forslaget til handicapstøttelov. Det er u hensigtsmæssigt, at der etableres overlappende regelsæt, uden at der samtidig tages stilling til reglernes indbyrdes hierarki. Det vil vanskeliggøre implementeringen for både sagsbehandlere og økonomiansvarlige og risikerer at skabe længere sagsbehandlingstider for borgerne.

Kommuneqarfik Sermersooq finder generelt, at hensynet til graden og omfanget af funktionsnedsættelsen er udeladt flere steder i lovgivningen. Kommunen ønsker, at det tydeligere fremgår i loven, at det er en helhedsorienteret, individuel og faglig vurdering, som ligger til grund for eventuel igangsættelse af støtten.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Jf. § 1, stk. 2, skal den enkelte person med handicap modtage en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Departementet fastholder ordlyden i de relevante bestemmelser og bemærkningerne hertil. Snitfladerne til anden lovgivning beskrives nærmere i vejledning til Inatsisartutloven. Ligeledes finder departementet det passende, at hensynet til graden og omfanget af funktionsnedsættelsen beskrives nærmere i vejledning til Inatsisartutloven.

”Økonomiske konsekvenser for kommunerne

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der med lovgivningen foretages en udvidelse af kommunernes ansvar og opgaver på en række områder. Der vil derfor være behov for tilførsel af flere midler til kommunerne i forbindelse med bloktilskudsforhandlingerne.

Tidsspændet mellem vedtagelse og ikrafttrædelse er kort (under 1 år), og det gør det vanskeligt at få bloktilskudsforhandlinger og kommunale budgetter korrekt på plads. Derfor er lovgivningens forarbejde i forhold til de økonomiske konsekvenser essentiel. De økonomiske konsekvenser er ligeledes et kardinalpunkt for at kunne forholde sig til, om opgaver og økonomi hænger sammen, men er også med til at give indsigt i, hvor omfattende Naalakkersuisut anser en opgave.

Kommunen finder, at afsnittet om ”Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige” i bemærkningerne til lovforslaget er mangelfuldt og utilstrækkeligt både i forhold til administrative og økonomiske konsekvenser. Det fremgår ikke, hvordan man er nået frem til estimerne i afsnittet. Det er dog positivt i forhold til det tidligere fremsendte lovforslag, at der er tilføjet i afsnittet. Det er dog stadig uklart hvilken fordeling mellem kommunerne, der vil blive lagt til grund.

Udover, at der mangler beregninger, eller er afsat utilstrækkelige midler, er der heller ikke taget højde for udviklingen på området. Der foretages ikke en fremskrivning af beløbene, mens der ses en stigning i udgifterne til borgere med funktionsnedsættelser. Kommuneqarfik Sermersooqs udgifter alene til formålene børn med handicap og voksne med handicap er steget med 42 % fra 2019 til 2023. Dertil kommer øgede udgifter til sagsbehandling, træning og hjælpemidler samt øgede udgifter indenfor almenområdet af skole og dagtilbud.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Ikrafttrædelsesdatoen foreslås ændret til 1. januar 2026, så der bliver længere tid til at forberede ikrafttræden af forslaget. Forberedelsen omfatter blandt andet udarbejdelse af vejlednings- og kursusmaterialer for sagsbehandlere og andre relevante faggrupper, udvikling af fælleskommunalt digitaliseret sagsbehandlingssystem, afholdelse af kurser mv.

En nærmere drøftelse af kommunernes udgiftsstigninger på handicapområdet, som er uafhængig af nærværende forslag, henhører under bloktilskudsforhandlingerne. De

økonomiske konsekvenser af nærværende forslag fremgår af de almindelige bemærkninger til forslaget.

”De nedenfor anførte bemærkninger omfatter alene forventningerne til de økonomiske konsekvenser i Kommuneqarfik Sermersooq.

- Flere støttemuligheder - Det er Kommuneqarfik Sermersooqs vurdering, at de økonomiske konsekvenser af punktet er markant underestimeret. Kommunen kan ikke genkende bemærkningernes estimat af en besparelse på 1 mio. kr. Såfremt den gruppebaseret støtte vil mindske behovet for individuel støtte og medføre besparelser vil det tage flere år, og besparelsen vil inden da være brugt på de stigende udgifter på området. Det er Kommuneqarfik Sermersooqs vurdering, at de nye støttemuligheder vil medføre en ekstraudgift for hver kommune på adskillige millioner kroner. Den gruppebaseret hjælp og støtte i § 65 og individuel socialpædagogisk støtte i § 66 forventes for Kommuneqarfik Sermersooq at beløbe sig til ca. 1. mio. kr. (1 ½ medarbejder samt huslejudgifter).”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændring i de økonomiske konsekvenser af forslaget.

- ”• Pasning af nærtstående – Kommuneqarfik Sermersooq kan ikke genkende vurderingen af, at det ikke vil medføre udgifter for kommunen. Dette vil afhænge af, hvilken takst, Naalakkersuisut fastsætter for aflønningen af den pårørende. Kommunen finder det uklart, at der i bemærkningerne til ”flere støttemuligheder” er afsat penge til ”bostøtte i eget hjem”, som et nyt tiltag, da ”bostøtte i eget hjem” ikke indgår i den supplerende høring, men er koblet sammen med ydelsen ”pasning af nærtstående” i §§ 59-61.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Bemærkningerne er tilrettet til ”pasning af nærtstående” jf. §§ 59-61.

- ”• Besøgsrejser - Kommuneqarfik Sermersooq har aktuelt 47 borgere anbragt i døgntilbud under Socialstyrelsen og 37 borgere anbragt i døgntilbud i Danmark. Ca. halvdelen af borgerne anbragt i Grønland har været anbragt i mere end 10 år, hvor ca. 60 % af borgerne anbragt i Danmark har været anbragt i mere end 10 år. Kommuneqarfik Sermersooq forventer, at udgifterne beregnes og fordeles imellem kommunerne på baggrund af de faktiske data. Kommuneqarfik Sermersooq oplever et øget antal anbringelser og en øget efterspørgsel efter besøgsrejser. Derfor bør beløbet stige i overslagsårene og frem.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Beregningerne af merudgiften ved ret til 1 besøgsrejse årligt for alle borgere med handicap, som er anbragt uden for hjemstedet, beror på et validt datamateriale hos Socialstyrelsen.

”• Kommunale merudgifter til tidlig indsats – Det er positivt, at udgifter til tidlig indsats er inkluderet i bemærkningerne. Indsatsen om tidlig indsats i § 13 er blevet udvidet og inkluderer i øjeblikket pligt om ”at tilbyde denne rådgivning til enhver”. Det er en omfattende udvidelse, som vil medføre udgifter for kommunen. Et estimat vil være ekstraudgifter i Kommuneqarfik Sermersooq på 2-3 mio. kr. årligt.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændring i de estimerede merudgifter.

”• Kommunale merudgifter til administration af loven - Det er fortsat uklart, hvad der indgår i estimatet. Såfremt merudgifterne er til implementering af øgede sagsbehandlingskrav, herunder en række sagsbehandlingsfrister, estimerer kommunen, at det vil medføre udgifter svarende til 2 årsværk i Kommuneqarfik Sermersooq alene.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændring i de estimerede merudgifter.

”• Nyt fællesoffentligt IT-system – Det fremgår, at der afsættes midler på finansloven. Det er uklart, om en del af disse midler tildeles kommunerne til den faktiske implementering af systemet, eller om der alene er tale om udgifter til systemudvikling og undervisning. Systemet skal være i drift 1/7-26, der er afsat 1,5 mio. i 2025, 3 mio. i 2026 og 2,5 mio. i 2027. Det kan overvejes, om ikke den største byrde økonomisk ligger i 2025 og 2026 til udvikling, undervisning og implementering, mens udgifterne i 2027 forhåbentlig er begrænset til fejlrettelser og backlog.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændring i de estimerede merudgifter årligt.

”Derudover er en række tilførte opgaver, der ikke indgår i afsnittet om lovforslagets økonomiske konsekvenser, herunder:

• Tilvejebringelse af midlertidige tilbud § 21 – Kommuneqarfik Sermersooq forventer, at tiltaget vil medføre ekstraudgifter for kommunen på 2-2,6 mio. kr. årligt, da der vil være tale om enkeltmandstilbud i en uafklaret periode. Det er Kommuneqarfik Sermersooqs erfaring, at oprettelsen af hvert midlertidigt tilbud til borgere, der afventer

Socialstyrelsens tilbud, koster kommunen ca. 1-1,5 mio. kr. om året. Såfremt Socialstyrelsen ikke opretter flere tilbud, og væksten i målgruppen fortsætter, vil beløbet stige over årene.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Bestemmelsen præciserer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at finde en midlertidig løsning for en person med handicap, som afventer en plads på et døgntilbud via det centrale visitationssystem. En midlertidig løsning kan eventuelt være fortsat ophold i hjemmet med flere støtteforanstaltninger. Det vil være en konkret, individuel vurdering i hver personsag, hvilken midlertidige løsning der imødekommer behovet hos personen med handicap. Departementet vurderer, at bestemmelsen ikke har økonomiske konsekvenser, da bestemmelsen præciserer gældende praksis.

”• Indførelse af STU § 37 – På baggrund af Kommuneqarfik Sermersooqs erfaring vil et STU-ophold på nuværende tidspunkt koste kommunen ca. 2,2 mio. kr. årligt i ekstraudgifter ift. et ordinært anbringelsestilbud. Beløbet forventes at stige over årene, da målgruppen vokser.”

Ressortdepartementets svar:

STU er ikke nævnt i § 37. Da § 37 er en videreførsel af gældende lovbestemmelse, medfører § 37 ikke merudgifter for kommunerne. De økonomiske konsekvenser er tidligere tilført det kommunale bloktilskud, senest ved udlægningen af handicapforsorgen i 2011.

”• Ændringer af takstfastsættelsen for Socialstyrelsens tilbud §§ 94-97 – Kommuneqarfik Sermersooq finder det vanskeligt at vurdere, hvor store omkostninger, ændringerne vil medføre, men kan konstatere, at incitamenterne til at holde udgifterne nede, forsvinder, når kommunerne udelukkes fra forhandlingerne. Kommuneqarfik Sermersooq finder det decideret urimeligt, at der oprettes hjemmel til at videresende regningen for rejser i - og udenfor Grønland. Det er et serviceniveau, der ligger langt over det kommunale samt over mange almindelige borgeres formåen. Kommuneqarfik Sermersooq forventer, at denne del nedskaleres til et niveau, der kan omfatte fisketure eller koloni i hytte i den nære geografi.”

Ressortdepartementets svar:

Som anført i bemærkningerne til § 97, stk. 2 forberedes takstfastsættelsen i et samarbejde mellem Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne året før taksternes ikrafttræden.

I bemærkningerne til § 97 fremgår, at der er tale om besøgsrejserne jf. §§ 77-78 og 80. Dvs. rejser som kommunerne allerede via det kommunale bloktilskud har fået midler til, med undtagelse af de økonomiske konsekvenser ifm., at alle voksne anbragt uden for hjemstedet – med nærværende forslag - får ret til 1 årlig besøgsrejse til hjemstedet. Disse merudgifter

tilføres det kommunale bloktilskud i forbindelse med vedtagelsen af nærværende forslag til Inatsisartutlov.

”• Rådgivning og vejledning § 11 – Kommuneqarfik Sermersooq finder det uklart i hvilket omfang kommunen skal levere terapeutiske samtaler. Omkostningsniveauet afhænger derfor af efterspørgslen og hvordan man praktiserer de terapeutiske samtaler. Det forventes, at efterspørgslen vil være stigende, da der pt. er mangel på alternative tilbud i psykiatrien. Der forventes derfor udgifter på alt fra 450.000 – 3.000.000 kr. ”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet.

Jf. bemærkningerne til § 11 i forslaget følger det, at: ”Rådgivning har til formål at styrke den enkeltes muligheder for at overkomme barrierer i hverdagen, som er en følge af personens handicap.” ”Der er tale om videreførelse af en eksisterende bestemmelse i gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, § 37, hvorfor nærværende forslag ikke medfører en merudgift for kommunerne. Desuden har kommunalbestyrelsen mulighed for at henvende sig til Pissassarfik med henblik på relevant rådgivning og vejledning.

”• Forebyggelse af seksuelle overgreb § 93 – Kommuneqarfik Sermersooq er allerede i gang med implementering af tiltaget. Kommunen vurderer, at den resterende 40 % implementering vil beløbe sig til 200.000 kr. Derudover vil tiltaget medføre årlige udgifter for kommunen på 150.000-250.000 kr. til rådgivning og vejledning.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Da døgntilbud er omfattet af § 33, vil det i praksis være Socialstyrelsen, som skal sørge for materialer og vidensformidling til døgntilbuddene. Disse materialer og vidensformidling vil indgå i Socialstyrelsens rådgivning til kommunerne.

”• Rejser i forbindelse med sygdom og dødsfald – Der mangler estimat på denne rettighed.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Midler til rejser ifm. sygdom og dødsfald er tidligere tilført kommunerne.

”• Efterværn §§ 70-72 – Kommuneqarfik Sermersooq vurderer, at efterværn vil medføre merudgifter i opstarten, men på sigt balancere, såfremt borgere opnår bedre kompetencer og mere selvhjulpenhed.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Kommunerne er allerede jf. § 26 i gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap forpligtet til at udarbejde en handleplan for personer med handicap

senest 12 måneder før et barn med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, fylder 18 år.

”Kommuneqarfik Sermersooq bemærker endvidere, at bemærkningerne kun i begrænset grad forholder sig til administrative konsekvenser, udover de økonomiske, herunder bl.a. konsekvenser ift. journalplan og kontoplan. Kontoplansstrukturen har betydning for, hvilke data der kan trækkes økonomisk statistik på.”

”Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Kapitel 1: Formål, definitioner, målgruppe og retten til støtte til bolig

Formål

I § 1 stk. 2 står, at formålet er ”...at medvirke til at sikre, at den enkelte kan fastholde sit aktuelle funktionsniveau...”. Kommuneqarfik Sermersooq bemærker hertil at fastholdelse af et aktuelt funktionsniveau ikke kan sikres. Det foreslås derfor, at ordet ”sikre” skiftes ud med ”understøtte”. Sætningen kan eventuelt ændres til ”Desuden er formålet at understøtte, at den enkelte kan fastholde eller mindske reducere af sit aktuelle funktionsniveau...”.

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. Ordet ”sikre” slettes og i stedet indsættes ordet ”understøtte”.

I § 1 stk. 2 nr. 2 foreslår kommunen, at ”den enkeltes problemer” ændres til ”den enkeltes udfordringer”.

I § 1 stk. 2 nr. 3 foreslår kommunen, at ”eller” slettes og erstattes med et komma, da indsatserne både skal understøtte den enkeltes muligheder for at fastholde egne ressourcer og fremme øget selvstændighed.”

Ressortdepartementets svar:

Til stk. 2, nr. 2: ordet ”problemer” slettes og erstattes med ”udfordringer”.

Til stk. 2, nr. 3: ordet ”eller” slettes og erstattes med ”,”.

”Definitioner

Kommunen foreslår i § 2 nr. 2, at ”specialpædagog” ændres til ”pædagog” i overensstemmelse med den anvendte beskrivelse i bemærkningerne til § 12 stk. 1.

I § 2 nr. 3 defineres botilbud som ”Et tilbud, der omfatter bokollektiver, beskyttede boenheder og døgntilbud”. Kommuneqarfik Sermersooq foreslår, at definitionen af bokollektiver og beskyttede boenheder adskilles fra døgntilbud, eftersom bokollektiver og beskyttede

boenheder er borgerens eget hjem, men døgntilbud ikke er borgerens eget hjem, og det derfor i nogle forhold er forskellige regelsæt.

Kommunen bemærker hertil, at ældreinstitutioner ikke er en del af begrebet ”botilbud”, og ser dette som en bevidst skillelinje i forhold til ældre med handicap. Det undrer dog, at botilbuddene til ældre ikke er en del af lovgivningen, mens beboerne i mange andre henseender er omfattet. Det påpeges endvidere, at lovforslaget til ældrestøtteloven anvender begrebet ”botilbud til ældre personer” i stedet for ”ældreinstitutioner”.

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Døgntilbud er borgerens hjem.

I bemærkninger til § 28 er anført: ”Døgntilbud er en boform, der er egnet til længerevarende ophold til personer, der på grund af betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, har behov for omfattende hjælp til almindelige daglige funktioner, pleje, omsorg eller behandling og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.”

”Kommunen finder, at definitionen af seksuelt overgreb i § 2 nr. 7 kan udelukke enkelte borgere med handicap fra frivillig seksuel aktivitet. Det bemærkes, at definitionen er den samme som Social- og Boligstyrelsen bruger i Danmark. I stedet foreslås følgende definition: ”Enhver form for uønsket seksuel kontakt eller adfærd, der sker uden samtykke fra den person, som det rettes mod”.

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Formuleringen findes at være retvisende og fastholdes derfor.

”Kommunen ønsker, at en definition af underretninger inkluderes i lovgivningen eller bemærkningerne. Se kommunens kommentar herom til § 53.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Definition af underretning fremgår af §§ 50 – 51.

”Retten til støtte til bolig

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker i § 5, at kommunen yder støtte til, at borgeren, så vidt muligt, kan bo i den bolig, som borgeren har valgt. Det handler ikke om at tilvejebringe flere tilbud om boliger, men understøtte, at borgeren kan være i eget hjem i forhold til boligændringer og hjælpemidler. Kommunen anbefaler, at det i bemærkningerne tydeliggøres, at retten til frit at vælge bolig omhandler eget hjem og ikke botilbud, som beror på en faglig helhedsorienteret vurdering.

I § 5 stk. 2 foreslår kommunen, at ”såfremt det er muligt med rimelige foranstaltninger” tilføjes, så det er muligt at yde foranstaltninger efter de lokale forhold.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Af bemærkningerne til § 5, stk. 2 fremgår: ”Bestemmelsen medfører, at der så vidt muligt skal tilbydes en person med handicap ophold på et botilbud, hvis målgruppe er personer med handicap, og ikke på f.eks. på et plejehjem.” Det er personen med handicap’s behov, som er udgangspunktet for at yde støtte, uanset om dette imødekommes i et bokollektiv, en beskyttet boenhed eller et døgntilbud.

”Kapitel 2: Naalakkersuisuts ansvar og kompetencefordeling

Nødvendige antal pladser

Kommuneqarfik Sermersooq ønsker oplysning om, hvordan § 7 skal forstås i sammenhæng med § 21 om kommunens forpligtelse til at oprette midlertidige tilbud. I forhold til § 21 er det uklart, hvad der er midlertidig, og kommunen finder det bekymrende, hvis dette kan give anledning til, at der ikke oprettes de nødvendige døgntilbudspladser. Se yderligere kommentar til § 21.

Kommuneqarfik Sermersooq foreslår, at der sættes en tidsfrist på oprettelsen af døgntilbudspladser i forhold til antallet på venteliste. Kommunerne kan blive pålagt at oprette bokollektiv eller beskyttet boenhed, når der er to på venteliste.”

Ressortdepartementets svar:

Det fremgår af § 7, at Naalakkersuisut har det overordnede ansvar for at oprette og drive de nødvendige pladser på døgntilbud for personer med handicap. Forslagets § 21 præciserer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at finde og tilvejebringe en midlertidig løsning for en person med handicap, som afventer en plads på et døgntilbud via det centrale visitationssystem. Socialstyrelsen skal ved den midlertidige løsning fortsat sikre, at personen med handicap snarest tilbydes en plads på et døgntilbud, der kan imødekomme behovet hos personen med handicap. Ved kommunalbestyrelsens midlertidige anbringelse af personen med handicap, tages der hensyn til behov og ønsker hos personen med handicap. Der skal forsøges at finde en midlertidig løsning i personens nærområde, der kan imødekomme de særlige behov, personen med handicap måtte have.

Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen bør 1 gang i kvartalet orientere kommunalbestyrelsen om, hvornår der kan forventes at kunne blive tildelt en egnet plads i et døgntilbud. Endvidere bør kommunalbestyrelsen orientere Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen om støtteforanstaltningerne til personen med handicap på det midlertidige anbringelsessted.

En midlertidig løsning kan eventuelt være anbringelse på eget værelse i hjemmet med flere støtteforanstaltninger. Det vil være en konkret, individuel vurdering i hver personsag, hvilken midlertidige løsning imødekommer behovet hos personen med handicap.

”Pissassarfik

I bemærkningerne til § 8 i forslaget beskrives en række opgaver som Pissassarfik kan i forhold til kommunerne, herunder nr. 1, nr. 2 og nr. 6 i § 8. Kommuneqarfik Sermersooq ønsker afklaring af, hvordan det vurderes, hvornår Pissassarfik skal løfte kan-opgaverne i de tilfælde, hvor kommunerne ikke er i besiddelse af den nødvendige viden og faglige ressourcer og derfor henvender sig for hjælp. Kommunen anbefaler, at kan-opgaverne ændres til skal-opgaver.

I forhold til § 8 nr. 1 vil Kommuneqarfik Sermersooq gøre opmærksom på, at kommunen har pligt til at informere borgere om klageadgang i forbindelse med en afgørelse. Kommunen ønsker en afklaring af, hvad der adskiller Pissassarfiks vejledningspligt om klageadgang fra kommunens. Såfremt Pissassarfik og kommunen har samme rådgivnings- og vejledningspligt om klageadgang, ønskes dette tydeliggjort i paragraffen.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet i § 8, da der i bestemmelsen er anført de opgaver, som Pissassarfik skal løfte. Bemærkningerne til § 8 tilrettes, så der ikke er tvivl om, at der er tale om skal-opgaver for Pissassarfik.

Kommunerne har en generel pligt til at give klagevejledning i forbindelse med de kommunale afgørelser.

Vedrørende § 8, stk. 1, nr. 1, er der tale om, at Pissassarfik i de tilfælde, hvor en person med handicap og eller dennes pårørende henvender sig om klage, skal Pissassarfik give rådgivning og vejledning herom.

”Kapitel 3: Kommunalbestyrelsens ansvar og kompetencefordeling

Rådgivning og vejledning

Kommuneqarfik Sermersooq ønsker en tydeligere definition af formålet med de terapeutiske samtaler.

Kommunen foreslår dertil, at ”samtale med psykoterapeut” fjernes fra listen over terapeutiske samtaler i bemærkningerne til § 11 stk. 2 nr. 1, da psykoterapeut ikke er en akkrediteret uddannelse eller beskyttet titel.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Bemærkningerne er blevet præciseret.

”Bisidderordning

Kommuneqarfik Sermersooq finder det positivt, at definitionen af en bisidder er blevet tydeligere i § 2 nr. 2. Kommunen vil dog understrege, at kravene til bisiddernes faglige kompetencer, herunder bisidderkursus, er urealistisk for kommunen at kunne leve op til og

indsnævrer det allerede snævre rekrutteringsgrundlag for bisiddere. Kommunen forslår, at det tilføjes i bemærkningerne, at en bisidder kan ansættes uden bisidderkursus, men skal tage et bisidderkursus, så snart dette udbydes.

Kommunen ønsker tilføjet i bemærkningerne til § 12, hvad kommunerne skal gøre, i de tilfælde, hvor der ingen ansøgere er til de opslåede stillinger som bisiddere.

Kommunen finder det problematisk, at bisidderne, som skal sikre borgernes rettigheder i sagsbehandlingen, er betalt af kommunerne. Kommunen anbefaler, at opgaven varetages af en uafhængig instans.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i forslaget.

”Tidlig indsats

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at § 13 om tidlig indsats er en omfattende udvidelse af kommunens tilbud i dag og vil øge behovet for ressourcer og bevillinger til kommunerne.

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er taget til efterretning. Der er medtaget økonomiske konsekvenser af bestemmelsen i de almindelige bemærkninger til forslaget.

I § 13 stk. 2 udvides målgruppen for familieorienteret rådgivning til ”... enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det”. Dette er i bemærkningerne til § 13 uddybet med, at rådgivningen også skal foretages uden, at der ”i øvrigt er iværksat eller skal iværksættes andre former for støtte”. Kommunen foreslår, at familieorienteret rådgivning til alle bør inkluderes i en lovgivning målrettet ”alle”, frem for handicaplovgivningen.

I § 13 stk. 4 nr. 4 står ”Andre indsatser, der har til formål at forebygge en persons eller familiens vanskeligheder”. Kommunen påpeger, at dette ligeledes er en yderst bred formulering, som gør det vanskeligt at fastsætte et serviceniveau for de forebyggende indsatser.

Kommunen bemærker, at en kommende vejledning bør uddybe bestemmelsen, gerne med eksempler på afgrænsningerne.”

Ressortdepartementets svar:

Den kommende vejledning vil uddybe bestemmelsen.

”Nødvendige støttemuligheder og botilbud

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der i § 15 stk. 4 er indsat en ny tidsfrist for iværksættelse af støtte inden for 48 timer ved akut behov. Tidsfristen er urealistisk for kommunen at overholde, især i de tilfælde, hvor flere parter skal indover, fx sundhedsvæsnets. Kommunen undrer sig over, at det i forhold til den tidligere høring, er udgået at støtten skal iværksættes 48 timer efter afgørelsen, hvilket fortsat står i bemærkningerne til § 15. Kommunen ønsker, at det indføres i selve lovteksten igen, samt at det i bemærkningerne defineres, hvad der forstås ved akut behov for støtte.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det fremgår af § 15, stk. 4: ”I tilfælde, hvor der er et akut behov for støtte, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om støtte og iværksætte denne inden for 48 timer, uanset der ikke er afholdt samtale efter § 46, udarbejdet en udredning efter § 17 og en handleplan efter § 47, eller at disse ikke er færdiggjort.”

Der er i bemærkningerne til § 15, stk. 4 givet eksempler på akut behov for støtte.

”Udredning

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der i § 18, stk. 2 fastsættes en ny frist for udredning, der ”... skal afsluttes senest 2 måneder efter, at kommunalbestyrelsen har erfaret, at en person med handicap kan have behov for støtte”. Kommunen er enig i, at der skal være hurtigere udredning, men finder tidsfristen urealistisk, især hvis der under udredningen skal indhentes lægeerklæringer og samarbejdes med sundhedsvæsnets, jf. § 17 stk. 2 nr. 5. Der bør ligeledes fastsættes en sagsbehandlingsfrist for sundhedsvæsnets, såfremt kommunerne skal kunne overholde disse frister. Der foreslås en frist for sundhedsvæsnets på 3 hverdage.

I § 18 stk. 2 står ”I forbindelse med afslutningen af udredningen skal der træffes en skriftlig afgørelse, hvis personen med handicap skal tildeles støtte eller hjælpemidler...”. Kommunen ønsker en præcisering af, om det også skal være en skriftlig afgørelse, hvis personen ikke skal tildeles støtte eller hjælpemidler, eller om afgørelsen også kan være mundtlig.

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at § 18 stk. 3 vil medføre unødvendigt og mere administrativt arbejde. Kommunen arbejder efter ombudsmandens regler for god sagsbehandlingskik, hvoraf det fremgår, at borgeren skal orienteres hver tredje måned, om hvordan det går med borgerens sag.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Tidsfristen på 2 måneder ændres til 3 måneder, således at der kan være synergi med Inatsisartuts Ombudsmands regel om orientering hver 3. måned om, hvordan det går med borgerens sag.

Det vil være forskelligt fra sag til sag, hvor lang tid en udredning til tage. Fristen på 3 måneder er fastsat for at sikre en så hurtig udredning som muligt. Hvis fristen på 3 måneder

ikke overholdes, skal kommunalbestyrelsen jf. stk. 3 udarbejde en foreløbig vurdering og orientere personen med handicap skriftligt herom med angivelse af den forventede dato for, hvornår udredningen er afsluttet, eller handleplanen foreligger.

Der kan ikke fastsættes frister for sundhedsvæsenet i nærværende forslag.

Jf. § 18, stk. 2 skal afgørelsen være skriftlig, uanset om der tildeles støtte eller hjælpemidler eller der gives afslag.

”Kommunen finder, at § 19 stk. 2 er meningsløs, da Pissassarfik ifølge bemærkningerne til § 8 selv kan vurdere, om de vil hjælpe kommunerne med at lave en udredning. Kommunen ønsker en tydelig afklaring af, hvornår Pissassarfik skal tage imod en kommunes anmodning om hjælp til en sag, herunder i forhold til sagens kompleksitet og kommunens faglige ressourcer.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. En nærmere beskrivelse af hjælp til udredning vil indgå i vejledningen til Inatsisartutloven.

”Henvielse til sundhedsvæsenet til undersøgelse og behandling
Kommuneqarfik Sermersooq påpeger, at formuleringen i § 20 kan medføre en sammenblanding af begreberne afgørelse, visitation og underretning. Kommunen foreslår omformulering, så risikoen herfor minimeres.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Formuleringerne findes at være retvisende og fastholdes derfor.

”Midlertidigt anbringelsessted

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at kommunerne ikke har lovhjemmel til at drive døgntilbud jf. § 28, men bokollektiver jf. § 22 og beskyttede boenheder jf. § 24. Kommunen undrer sig derfor over, hvorfor kommunen i § 21 må drive et midlertidigt tilbud til borgere, der er visiteret og på venteliste til et døgntilbud (se lignende kommentar herom til § 30). Kommunen mener, at ansvaret for midlertidige anbringelsessteder i stedet bør ligge under Socialstyrelsen, som har den nødvendige erfaring og ekspertise i at drive døgntilbud. Det vil endvidere give Socialstyrelsen fornøden information og incitament i forhold til behovet for nye tilbud. Såfremt kommunerne skal skaffe midlertidige tilbud, skal det indgå i bloktilskudsforhandlingerne.

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der i bemærkningerne til § 21 står, at ”Socialstyrelsen bør 1 gang i kvartalet orientere kommunalbestyrelsen om, hvornår der kan forventes at kunne blive tildelt en egnet plads i et døgntilbud”. Kommunen foreslår, at ”bør”

ændres til ”skal”, samt at forpligtelsen til orienteringen rykkes fra bemærkningerne op i lovgivningens § 21, evt. som stk. 2. Ombudsmanden har bedt Kommuneqarfik Sermersooq orientere borgere på venteliste om status mindst én gang i kvartalet, uagtet om der er sket ændringer. Kommunen kan ikke efterleve sine forpligtelser medmindre Socialstyrelsen sørger for at orientere kommunen.

Kommuneqarfik Sermersooq ønsker yderligere en tydeliggørelse i lovgivningen om, hvad der forstås ved ”midlertidig” og at der fastsættes en tidsbegrænsning. Det foreslås derfor en tidsbegrænsning på fire måneder tilføjet i § 21, evt. som stk. 3.

Derudover vil kommunen påpege, at det er mere omkostningskrævende at lave midlertidige løsninger end at oprette det nødvendige antal pladser på døgntilbud jf. § 7. Såfremt det nødvendige antal pladser blev oprettet, ville der ikke være behov for en paragraf i lovgivningen om midlertidig anbringelse. Se kommunens kommentar til § 7 samt til forslaget økonomiske konsekvenser.”

Ressortdepartementets svar:

Forslagets § 21 præciserer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at finde og tilvejebringe en midlertidig løsning for en person med handicap, som afventer en plads på et døgntilbud via det centrale visitationssystem. Socialstyrelsen skal ved den midlertidige løsning fortsat sikre, at personen med handicap snarest tilbydes en plads på et døgntilbud, der kan imødekomme behovet hos personen med handicap. Ved kommunalbestyrelsens midlertidige anbringelse af personen med handicap, tages der hensyn til behov og ønsker hos personen med handicap. Der skal forsøges at finde en midlertidig løsning i persons nærområde, der kan imødekomme de særlige behov, personen med handicap måtte have.

Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen bør 1 gang i kvartalet orientere kommunalbestyrelsen om, hvornår der kan forventes at kunne blive tildelt en egnet plads i et døgntilbud. Endvidere bør kommunalbestyrelsen orientere Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen om støtteforanstaltningerne til personen med handicap på det midlertidige anbringelsessted.

En midlertidig løsning kan eventuelt være anbringelse på eget værelse i hjemmet med flere støtteforanstaltninger. Det vil være en konkret, individuel vurdering i hver personsag, hvilken midlertidige løsning imødekommer behovet hos personen med handicap.

Det er vigtigt at understrege, at den midlertidige anbringelse skal ske på godkendte anbringelsessteder af Naalakkersuisut. Projekter og ikke-godkendte institutioner eller plejefamilier er ikke lovligt at anvende.

Bemærkningerne er delvist indarbejdet i bemærkningerne til § 21.

”Kapitel 4: Kommunale botilbud

Bokollektiv

I § 22 stk. 2 nr. 2 står: ”de pågældende kan fungere sammen”. Kommunen finder den formulering problematisk, da målgruppen for borgere på et bokollektiv generelt har udfordringer med det sociale i at kunne sammen med andre. Flere i målgruppen vil helst bo alene, men har ikke den mulighed grundet boligmangel.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i bestemmelsen.

”Kommunen påpeger til § 23, stk. 1, nr. 3, at flere personer med handicap godt ville kunne bo i eget hjem med støtte, men ikke kan anskaffe egen bolig.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i bestemmelsen.

”Øvrige bestemmelser for bokollektiv og beskyttet boenhed

Kommunen bemærker i § 26, at der kan træffes afgørelse om at tilbyde en person ophold i et bokollektiv eller beskyttet boenhed i en anden kommune. Kommunen undrer sig over relevansen i praksis, da ingen kommuner i Grønland har ledige pladser.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i bestemmelsen.

”Kapitel 5: Døgntilbud

Døgntilbud

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at § 30 er i strid med § 21, da kommunen både skal tilbyde ophold på døgntilbud, men samtidig tilvejebringe noget midlertidigt. Det skal tydeliggøres, hvor lang socialstyrelsens sagsbehandlingstid må være fra kommunens indstilling af en person med handicap til døgntilbud, til borgeren tilbydes dette. Kommunen foreslår dertil, at der i lovgivningen afklares, hvornår der er behov for et midlertidigt anbringelsessted og en frist på oprettelse af nødvendige pladser på døgntilbud. Se kommentar herom til § 7 og § 21.”

Ressortdepartementets svar:

Der henvises til ressortdepartementets svar ovenfor angående § 21.

”Anbringelse på et sikret døgntilbud for personer med handicap

Kommuneqarfik Sermersooq kan ikke se, hvordan kommunen eller andre kommuner skal kunne løfte opgaven med at fremskaffe et tilbageholdelsessurrogat i § 31 stk. 2 og stk. 3. Kommunerne har begrænsede beføjelser til magtanvendelse, og forslaget stemmer ikke overens med de magtanvendelsesmuligheder, som kommunerne har. Dertil vil det ikke på noget tidspunkt være sikkerhedsmæssigt forsvarligt for kommunens medarbejdere. Kommuneqarfik Sermersooq understreger, at dette må være en opgave, som skal ligge hos politiet eller socialstyrelsen, der har ekspertise og erfaring med sikrede døgntilbud.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i bestemmelserne.

”Kommunen undrer sig over, at § 32 er en særskilt paragraf og foreslår, at den inkluderes i § 31.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i bestemmelserne. Det fremgår af bemærkningerne til § 32, at bestemmelsen, der er ny, giver mulighed for, at der også kan ske anbringelse af en person med handicap på et sikret døgntilbud i forbindelse med afsoning af en dom. Formålet med bestemmelsen er at åbne mulighed for, at en person med handicap, som skal afsone en dom, kan afsone på et sikret døgntilbud i Grønland, som defineret i Inatsisartutlovens § 28, stk. 2, hvis et sådant er oprettet.

”Kommunen ønsker afklaring på, om der er en tidsmæssig afgrænsning på tilbageholdelsessurrogatet.”

Ressortdepartementets svar:

Det er Retten, som træffer beslutning om den tidsmæssige afgrænsning af tilbageholdelsessurrogatet.

”Udviklingsplan og statusrapporter

Kommuneqarfik Sermersooq foreslår i § 34 og § 35, at det ikke kun er døgntilbud, men også bokollektiver og beskyttede boenheder, der skal udarbejde udviklingsplaner og statusrapporter med udgangspunkt i handleplanen. Det er dokumenter, som skal supplere hinanden i arbejdet med borgeren, og er relevant på alle botilbud. Kommunen undrer sig derfor over, at paragraffen om udviklingsplaner i den supplerende høring er flyttet op i kapitel 5 om døgntilbud. I den forbindelse ser kommunen frem til, hvordan udviklingsplaner og statusrapporter bliver indarbejdet i den kommende revidering af bekendtgørelsen.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det er efter gældende Inatsisartutlov alene døgntilbud, som skal udarbejde udviklingsplaner og statusrapporter, hvilket er videreført i nærværende forslag. I det omfang en kommune ønsker at udarbejde udviklingsplaner og statusrapporter for bokollektiver og beskyttede boenheder, kan kommunen vælge at gøre det.

”Formuleringen ”... personens sundhedsforhold eller sociale forhold” i § 35 stk. 3 kan misforstås, da det er uklart, hvad der menes med sociale forhold. Botilbud skal eksempelvis ikke blande sig i borgerens sociale relationer. Vi foreslår derfor, at ”sociale forhold” ændres til ”væsentlige forhold”.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Der gives i bemærkningerne til § 35, stk. 3, eksempler på sociale forhold, som kan vedrøre personens familieforhold eller netværk, f.eks. hvis en værge eller anden nær pårørende, herunder omsorgspersoner, afgang ved døden.

”Ophold i botilbud uden for Grønland

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der i § 36 stk. 2 og § 37 stk. 1 er tilføjet ”tidsbegrænset ophold”. Kommunen er enig i, at et ophold i udgangspunktet er tidsbegrænset, men ønsker fastsættelse af en konkret tidsbegrænsning af opholdets længde. Det foreslås, at en forventet tidshorisont kan inkluderes i indholdet til indstillingen i § 36 stk. 3 og § 39 stk. 2.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Opholdets længde vil være en konkret vurdering i hver enkelt sag.

”Kommuneqarfik Sermersooq foreslår, at forsørgelsesgrundlaget skrives ind i oplysningerne i § 36 stk. 3 og § 39 stk. 2, så det sikres, at man i forbindelse med sagens oplysning også har forholdt sig til borgerens økonomiske forhold.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at sagsbehandlingsfristerne fastsat for Socialstyrelsen i bemærkningerne til § 48 stk. 3 og § 49 stk. 3 i lovforslagets første høringsrunde nu er udgået. Kommunen finder dette kritisabelt, og foreslår fortsat, at sagsbehandlingsfristerne skrives ind i selve loven. Sagsbehandlingsfristerne for kommunen er skrevet ind i selve loven, og det samme bør være gældende for Naalakkersuisut.”

Ressortdepartementets svar:

Sagsbehandlingsfristerne for Naalakkersuisut er flyttet til de almindelige bemærkninger til forslaget.

”Kommuneqarfik Sermersooq undrer sig over i § 37, at Naalakkersuisut skal godkende efterskoleophold og andre kompetenceudviklingsforløb uden for Grønland. Det foreslås, at § 37 skal indeholde kompetenceudviklingsforløb, såsom efterskole, højskole eller lignende, som kommunen selv kan sagsbehandle uden at det skal gennem Naalakkersuisut. Eventuelt kan tilføjes en tidsbegrænsning på kompetenceudviklingsforløbet på 3 år svarende til et STU-ophold. Dertil foreslår kommunen, at § 36 og § 37 omskrives, så alle døgntilbudsophold, der skal igennem en godkendelse i Naalakkersuisut kun indgår i § 36.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Alle ophold i Danmark, jf. § 37, er omfattet af Bekendtgørelsen om døgnophold i tilbud i Danmark og Grønland, som har hjemmel i den danske servicelov.

”Ændring og ophør af botilbud

I § 41 stk. 4 foreslår kommunen, at der tilføjes en svarfrist på udtalelsen fra Pissassarfik med 10 dage fra modtagelsen, ligesom fristen, der var i bemærkningerne til § 48 stk. 3 og § 49 stk. 3 under lovforslagets første høringsrunde. Kommunen understreger, at det er vigtigt med en frist herfor, så kommunerne kan overholde egne sagsbehandlingsfrister fastsat i lovgivningen i de sager, som kræver støtte fra Pissassarfik.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Af § 8, stk. 1, nr. 7 i forslag fremgår en frist på 14 dage.

”Kapitel 6: Generel sagsbehandling

Løbende opfølgning

Kommuneqarfik Sermersooq foreslår, at § 45 integreres som en del af det personrettede tilsyn, da det personrettede tilsyn skal være med til at sikre den løbende opfølgning på støtten.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet, da de 2 bestemmelser ikke regulerer det samme.

”Handleplan

Kommunen finder i § 48 stk. 2, at handleplanen bliver for tilbudsorienteret og mangler fokus på borgerens egne ønsker og mål i livet. Formålet i selve handleplanen er ikke tilbuddet/støtten, som blot er en hjælp for at arbejde henimod borgerens ønsker og behov. Kommunen foreslår, at der i § 48 stk. 2 tilføjes et pkt. 7 ”Borgerens egen kommentar til handleplanen”. For at iværksætte et samarbejde med borgeren fra starten, er det vigtigt, at borgeren selv har bidraget med egne ønsker og tanker for fremtiden.

Kommunen ønsker en tydeliggørelse i handleplanen i forhold til, hvilke barrierer, der kan være for arbejdet med mål i handleplanen. Der kan eksempelvis være uddannelses- og beskæftigelsesmæssige barrierer, som kommunen ikke kan løfte.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Der er tilføjet nr. 7 i § 48, stk. 2, som foreslået af kommunen. Det henhører til vejledningen at uddybe handleplanen, herunder hvilke barrierer der kan være for at nå målene i handleplanen.

”Kapitel 7: Underretning

Kommunens handlepligt ved underretning

Kommuneqarfiq Sermersooq finder, at tidsfristerne i § 53 stk. 1 og stk. 2 er svære at sagsbehandle efter.

Kommunen ønsker sagsbehandlingsfristerne i loven tydeliggjorte, eventuelt kan følgende overvejes, at tidsfristerne i lovgivningen samles i en paragraf med henvisninger.

Der henvises i det nye udkast til § 15, stk. 4. Dog skaber det forvirring, når fristen i § 15, stk. 4 er 48 timer, mens fristen i § 53, stk. 1 er 24 timer.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Departementet har præciseret bestemmelserne, så det letter forståelsen

”I § 54 undrer kommunen sig over lovgivningens detaljeringsgrad. Kommunen mener, at det er en ledelsesmæssig beslutning hvordan og hvem der genvurderer sager, så længe det følger god sagsbehandlingsskik.

Det må gerne fremgå af en kommende vejledning, hvilke forhold, som kan give anledning til en underretning.”

Ressortdepartementets svar:

Af bemærkningerne til § 54 fremgår: ”Genvurderingen skal foretages af en sagsbehandler, som ikke tidligere har behandlet sagen. Dette har blandt andet til hensigt at fremme yderligere faglige aspekter i sagsbehandlingen.”

”Kapitel 8: Støttemuligheder

Pasning af nærtstående med et handicap

De økonomiske konsekvenser er fortsat uafklarede, da det ikke er afklaret, hvilken aflønning Naalakkersuisut vil fastsætte.

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der mellem den oprindelige og den supplerende høring er sket væsentlige ændringer på dette område.

§ 59 beskriver nu en deltidsordning (op til 30 timer) med pasning af nærtstående med handicap. Der er uafklaret, hvordan den nærtstående skal supplere ansættelsen, så der opnås et almindeligt forsørgelsesgrundlag.

Kommunen bemærker, at aflønning for pasning af nærtstående i et omfang af 30 timer om ugen formentlig vil udelukke den nærtstående fra offentlige ydelser, ligesom det vil være meget vanskeligt at finde en arbejdsplads, der vil beskæftige den nærtstående i ned til 10 timer.

Kommunen undrer sig over, at pasning af nærtstående over længere tid alene er en mulighed, når støttebehovet er under 30 timer om ugen. Kommunen foreslår, at det skal være muligt at visitere til aflønning på fuld tid, såfremt alternativet er 40+ støttetimer om ugen eller anbringelse i boenhed eller på døgninstitution.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning, men bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af forslaget.

Det er i bemærkningerne til § 59 bl.a. uddybet, at kommunalbestyrelsen på baggrund af en konkret vurdering kan fravige udgangspunktet for timebehovet for støtte og tildele yderligere støtte til specifikt afgrænsede opgaver af en helt særlig karakter.

”Jf. § 60 er det muligt i en begrænset periode at ansætte en nærtstående med tilknytning til arbejdsmarkedet som alternativ til et midlertidigt anbringelsessted. Der er fastsat en tidsbegrænsning på 6 måneder, som kan forlænges med 3 måneder. Dog kan der jf. § 61 stk. 3 forlænges med 12 måneder ad gangen op til en samlet varighed af 10 år.

Kommunen finder, at dette ikke tager hensyn til arbejdsgiveren, som har givet en medarbejder orlov, eller at uvisheden om fremtiden er den bedste løsning for borgeren med handicap eller den nærtstående. Kommunen foreslår, at der sættes en maksimal varighed på pasningsperioden, eksempelvis 6-12 måneder.

Det er uklart, hvorfor en foranstaltning som tilsyneladende har givet mening i 10 år, skulle ophøre med at give mening herefter. Det foreslås, at der – i anden paragraf – gives mulighed for at yde denne støtte som en permanent løsning, dog således at den nærtstående ikke opretholder sin øvrige tilknytning til arbejdsmarkedet.

Kommunen bemærker endvidere, at begrebet bostøtte fortsat er anvendt i de almindelige bemærkninger, selvom begrebet er udgået af selve lovforslaget.

Kommunen undres over formuleringen i § 60, stk. 2 ”Personen skal ansættes af den kommune, hvor den nærtstående bor”. Normalt er det borgerens bopæl, der styrer

sagsbehandlingen og udførelse. Er det en mulighed, at borgeren og den nærtstående bor i forskellige kommuner?

Kommunen bemærker i den supplerende høring, at kravene til ansættelsen af en person med varetagelse af omsorg af en nærtstående er fjernet. Kommunen fandt de tidligere krav i § 67 stk. 4 positive, og foreslår, at tilsvarende krav tilføjes vejledningen til lovgivningen, herunder også for ansatte på døgntilbud, bokollektiv og beskyttede boenheder.

Kommunen ønsker i forhold til §§ 59-61 afklaring af kommunens forpligtelser under foranstaltningen. Skal kommunen eksempelvis sikre den nærtståendes arbejdsmiljø i borgerens hjem, føre personrettet tilsyn, og hvad er kommunen forpligtet til at håndtere, såfremt den nærtstående uden opsigelse svigter sine forpligtelser?

Kommunen bemærker, at det vil være relevant med en passus, hvori det fremgår, at den nærtstående skal udarbejde statusrapporter, som opfølgning på støtten.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Denne nye støttemulighed vil blive nærmere beskrevet i vejledningen til forslaget.

”Støtteperson

Kommuneqarfiq Sermersooq bemærker, at bl.a. dagtilbud og skole er fraværende i lovforslaget. Støttepersoner er et tilbud, som bør være tilgængelig for alle med handicap, der har behov herfor for at deltage i et tilbud. Kommunen bemærker dertil, at ”ældreinstitution” er tilføjet i § 62 og undrer sig over, at skoler, dagtilbud og fritidstilbud ikke er inkluderet, da børn og unge gruppen ligeledes er inkluderet i lovgivningen.

I § 62 foreslår kommunen, at sætningen ”... har behov for socialpædagogisk støtte for at kunne klare sig i eget hjem, bokollektiv, beskyttet boenhed eller ældreinstitution” ændres til ”... har behov for socialpædagogisk støtte i eget hjem, dagtilbud, skole, fritidstilbud, bokollektiv, og eventuelt hvis behovet for støtte ikke kan løstes i beskyttet boenhed og plejehjem”.

Kommunen bemærker, at det vil være relevant med en passus, evt. i stk. 7, hvori det fremgår, at støttepersonen skal udarbejde statusrapporter for de personer med handicap, der modtager støtte, som opfølgning på støtten.”

Ressortdepartementets svar:

Bestemmelsen er en delvis videreførelse af § 42 i gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.

Nærværende forslags § 62 udelukker ikke, at der kan ydes støttepersoner til socialpædagogisk støtte ud over i eget hjem, bokollektiv, beskyttet boenhed eller ældreinstitution.

”Flyttehjælp

I § 64 stk.1 nr. 1 ændres ordet ”værge” til ”værger”.

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte samt tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte

Kommuneqarfik Sermersooq ønsker, at § 65 og § 66 placeres før § 62 om støttepersoner. Derudover bør skoler og dagtilbud blive inkluderet og fremhævet i paragrafferne eller i bemærkningerne.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Rækkefølgen af bestemmelserne findes passende og fastholdes derfor.

”Kommunen foreslår dertil, at § 65 gøres til skal-opgave i stedet for en kan-opgave for kommunerne. Dertil påpeger kommunen, at tilbuddene er en udvidelse af kommunens tilbud i dag og vil øge behovet for ressourcer og bevillinger i kommunerne.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det fastholdes, at støttemuligheden i § 64 fastholdes som en mulighed.

”I § 66 foreslår kommunen, at der laves en afgrænsning, eventuelt at tilbuddet kan gives i op til 12 måneder af 2 gange.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det fremgår af § 66, stk. 1, at tilbuddet kan tildeles 1 gang, i op til 6 måneder. Der er således lavet en afgrænsning.

”Aflastning

Til § 67 stk. 1 nr. 1 ønsker kommunen, at der enten i bemærkningerne eller vejledningen til loven, inkluderes en tydelig definition af, hvordan væsentligt merarbejde skal forstås med hensyn til omsorgsopgaven.

I § 67, stk. 3 foreslår kommunen, at der tilføjes en undtagelse hertil, hvor kommunen driver eget aflastningstilbud.”

Ressortdepartementets svar:

En nærmere beskrivelse af væsentligt merarbejde med hensyn til omsorgsopgaven henhører til vejledning til Inatsisartutloven.

Det er uklart, hvad der menes med ”driver eget aflastningstilbud.”

”§ 68 Støtteforanstaltninger

Kommuneqarfik Sermersooq undrer sig over, at § 68 er placeret under overskriften Aflastning.

Kommunen påpeger, at § 68 er en hjemmel til at fastsætte yderligere regler, mens bemærkningerne til denne forekommer meget omfattende.”

Ressortdepartementets svar:

Der er tilføjet en underoverskrift før § 68.

Bemærkninger til hjemmelsbestemmelser kan uddybe, hvad der skal fastsættes i en bekendtgørelse.

”Kommunen finder, at termen boligændringer er mere rammende end boligindretning, da der oftest skal foretages nødvendige ændringer i boligen for at støtte personer med handicap, og ikke blot skal rykkes rundt på placeringen af møbler.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Kommuneqarfik Sermersooq understreger til § 68, at der ligger en faglig helhedsvurdering til grund for tildeling af hjælpemidler og motordrevne køretøjer.

Kommunen ser frem til, hvordan § 68 bliver indarbejdet i den kommende revidering af bekendtgørelsen med mere uddybende beskrivelser jf. kommunens høringssvar fra maj om hjælpemidler, køretøjer, kollektiv kørselsordning m.fl.”

”Kommuneqarfik Sermersooq ønsker, at der inkluderes bedre muligheder i lovgivningen for anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi, som skal bidrage til at skabe trygge forhold for borgeren, de pårørende og medarbejderne.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet, da der skal præciseres, for at det kan indarbejdes i lovgivning. Der kan i vejledningen til Inatsisartutloven uddybes om anvendelse af velfærdsteknologi, hvor dette er relevant.

”Efterværn

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at §§ 70-72 om efterværn er en udvidelse af kommunens tilbud under handicaplovgivningen i dag og derfor vil øge behovet for ressourcer og bevillinger i kommunerne.”

Ressortdepartementets svar:

Formålet med efterværn er at bidrage til, at de unge støttes til at etablere en selvstændig tilværelse på lige fod med andre unge.

”Oplysnings- og tilbagebetalingspligt

§ 75 stk. 2 og stk. 3 fremstår som unødvendig fordobling, og særligt stk. 3 passer ikke med bemærkningerne til bestemmelsen.”

Ressortdepartementets svar:

§ 75, stk. 2, handler om at indhente oplysninger med samtykke. § 75, stk. 3, handler om at indhente oplysninger uden samtykke.

”Kapitel 9: Besøgsrejser

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker i § 77, at personer med handicap nu har ret til 1 årlig besøgsrejse. Det vil øge udgifterne for kommunen, især for kommunens borgere, der har ophold i botilbud uden for Grønland. Hertil bemærkes, at 60 % af Kommuneqarfik Sermersooqs borgere, der er anbragt i Danmark har været anbragt i mere end 10 år.

Det bemærkes hertil, at efterværnsmålgruppen har ret til 2 årlige besøgsrejser jf. § 77 stk. 3. Kommunen undrer sig over denne skillelinje mellem 1 og 2 årlige besøgsrejser, og mener i stedet, at skillelinjen bør være 18 år, så der er ligebehandling indenfor voksenområdet.

Kommunen bemærker, at definitionen af nærtstående i bemærkningerne til § 77 stk. 1 er udvidet i forhold til anden sociallovgivning. Kommunen ønsker ligebehandling af borgere med funktionsnedsættelser, hvilket også bør gælde i forhold til, hvornår man er nærtstående.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i bestemmelsen.

”Kommuneqarfik Sermersooq pointerer til § 80 og § 81, at flere borgere med funktionsnedsættelser ligeledes vil være berettigede til besøgsrejse i forbindelse med nærtståendes sygdom og begravelse under førtids- og alderspensionslovgivninger samt lovgivningen for offentlig hjælp. Kommunen ønsker en prioritering af, hvornår den ene eller anden lovgivning træder i kraft, såfremt en person er berettiget under flere lovgivninger. Kommunen bemærker endvidere, at der skal tilføres midler til de ekstra rejser.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Det skal i vejledningen nærmere beskrives snitflader med anden lovgivning, da dette ikke fremgår af nærværende forslag.

Der er indarbejdet økonomiske konsekvenser i de almindelige bemærkninger.

”Henvisningen til ”§§ 36 eller 37” i § 80 og § 81 skal i stedet være til ”§§ 77 eller 78”.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Kapitel 10: Tilsyn

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der i § 83 er indført skærpet personrettet tilsyn. Kommunen ønsker en afklaring af, hvordan der bliver rettet op på forholdene fundet under et skærpet tilsyn, herunder botilbuddets ansvar, og hvornår der skal føres nyt tilsyn. For personer med handicap på døgntilbud, kan kommunerne komme til at føre mange skærpede personrettede tilsyn, såfremt der er udfordringer med de generelle forhold, der påvirker samtlige beboere. Kommunen foreslår derfor, at kommunerne skal orientere Naalakkersuisut/den centrale tilsynsenhed efter et skærpet personrettet tilsyn på et døgntilbud, hvorefter det vurderes, om der skal føres driftsorienterede tilsyn på det gældende døgntilbud.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Orientering om skærpet personrettet tilsyn på et døgntilbud kræver ikke, at dette er reguleret i Inatsisartutloven.

”Kommunen bemærker i § 85, at tilsynsenheden selv vælger den frekvens, hvormed de fører tilsyn med døgntilbud. Kommunen skal føre driftsorienterede tilsyn 1 gang om året, jf. Selvstyrets bekendtgørelse om tilsyn med det sociale område nr. 49 af 31. august 2021. Det ønskes, at der fastsættes en lignende frekvens for Naalakkersuisuts driftsorienterede tilsyn på døgntilbud.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Bekendtgørelsen om tilsyn med det sociale område hører under ressortområdet for sociale anliggender, familier, arbejdsmarked og indenrigsanliggender.

”Kapitel 11: Handicapråd, handicappolitik, kvalitetsstandarder og seksualpolitik

Kommuneqarfik Sermersooq foreslår, at bemærkningerne til loven forholder sig til, om medlemmer skal honoreres, og om rådet skal have råderet over midler. Det er kritisabelt, at kommunerne skal afvise rådets efterspørgsel på honorering og budget, da Naalakkersuisut har taget stilling hertil ved ikke at allokere midler.

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Der er ikke tiltænkt honorering af medlemmerne af Handicaprådet.

Til § 91 pointerer kommunen, at en revision af handicappolitikken hvert fjerde år er en høj frekvens.”

”Seksualpolitik

Kommunen undrer sig over kravet om at udarbejde en seksualpolitik for kommunale botilbud, da der ikke er et lignende krav for døgntilbud under Naalakkersuisut. I § 33 står blot, at personalet på døgntilbuddene skal være ”særligt opmærksomme” på fem specifikke punkter. Dette virker mere som en anbefaling end et krav, når det kommer til udarbejdelse af procedurer for forebyggelse og håndtering af mistanke om overgreb. Det er ikke hensigtsmæssigt.

Kommunen bemærker, at bemærkningerne til § 93 stk. 1 er tekst kopieret fra Social- og Boligstyrelsen i Danmark: Seksualpolitik udviklingshæmning | Social- og Boligstyrelsen (sbst.dk). Kommunen er enig i størstedelen af teksten, men finder det problematisk, at man har valgt at kopiere muligheden for at gøre brug af en seksualvejleder til udarbejdelse af politikken. Social- og Boligstyrelsen refererer sandsynligvis til det faktum, at Danmark har en Seksualvejlederforening med seksualvejledere i alle regioner til rådighed for kommunerne. I Grønland mangler der dog seksualvejledere både kommunalt og i selvstyre regi, som kommunerne kan benytte sig af. Socialstyrelsen har eksempelvis ikke tilbud om materiale, rådgivning eller undervisning i forhold til seksuel sundhed hos personer med handicap. Bemærkningerne tager derfor ikke højde for den grønlandske kontekst.”

”Kommunen finder, at punkterne i § 93 stk. 2 om rådgivning og vejledning er et omfattende fagområde i sig selv, som kommunens medarbejdere ikke kan forventes at løfte. I stedet er det bedre at drøfte situationerne, når de opstår, eventuelt med rådgivning og vejledning fra Pissassarfik eller andre professionelle rådgivere. Kommunen vil have behov for yderligere ressourcer til efteruddannelse af personale om seksualitet og/eller lønudgifter til ansættelse af seksualvejledere og rådgivere.

Da Paarisa under Socialstyrelsen ikke tilbyder materiale, rådgivning eller undervisning om seksuel sundhed for borgere med handicap, har kommunerne behov for ekstra finansiering for at kunne løfte denne opgave. Det vil sikre, at der er ressourcer til at opkvalificere og efteruddanne personalet samt dække lønudgifterne til ansættelse af seksualvejledere.

Kommuneqarfik Sermersooq mener, at beskrivelsen af indholdet i seksualpolitikken i § 93 stk. 2 er for detaljeret og overlader for lidt handlerum for kommunerne. I kommunens bokollektiver og beskyttede boenheder er der meget forskellige målgrupper med forskellige

behov i forhold til seksualitet og forebyggelse af seksuelle overgreb. Kommunen foreslår derfor, at indholdet i stedet lægges i en vejledning til lovgivningen.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Oplistningen af hvad seksualpolitikken er kun minimumskravet, hvorfor kommunen meget gerne må udfolde det yderligere.

I vejledningen uddybes bestemmelserne i nærværende forslag, herunder § 93.

”Kapitel 12: Finansiering og regulering af takster

Regulering af takster

Kommunen undrer sig over, § 95 ikke er en del af underoverskriften ”regulering af takster for døgntilbud”.

”Kommunen foreslår i § 96 stk. 2, at der af hensyn til opdateringsbehovet ikke skrives offentliggørelse på ”hjemmesiden nalunaarutit.gl”, men i stedet beskrives, at taksterne offentliggøres, og at Naalakkersuisut meddeler kommunerne, hvor det bliver offentliggjort.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Alle takster fremgår af Takstblad – Sociale Takster, som offentliggøres på hjemmesiden nalunaarutit.gl mindst 1 gang årligt. Tidligere blev alle takster offentliggjort i kontantydelsescirkulæret, men dette er ophørt og i stedet er udarbejdet Takstblad – Sociale Takster.

”Regulering af takster for døgntilbud

Kommuneqarfik Sermersooq har indvendinger imod, at kommunernes tidligere forhandlingsplads i § 97 stk. 2 er udgået, så Naalakkersuisut selv kan fastsætte den årlige takst for døgntilbud. Kommunen foreslår, at kommunerne igen tilføjes som forhandlingspart i § 97 stk. 2. Det er ikke tilstrækkeligt, at kommunerne kun er med til forhandlinger, såfremt der sker ændringer i løbet af året jf. § 97 stk. 5. Endvidere finder Kommuneqarfik Sermersooq det decideret usagligt, at denne ændring slet ikke er omtalt i bemærkningerne.”

Ressortdepartementets svar:

Det fremgår af bemærkningerne til § 97, stk. 2, at ”Året forinden forberedes takstfastsættelsen i et samarbejde mellem Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne.”

”Kommunen spørger ind til forståelsen af § 97 stk. 3 nr. 2, i forhold til om udgifterne til beboere, der har behov for særligt personale, skal betales som en del af den fastsatte takst for alle beboerne.”

Ressortdepartementets svar:

Særligt personale kan f.eks. være fysioterapeut, ergoterapeut eller sundhedspersonale afhængig af persongruppen i døgntilbuddet.

”Kommunen bemærker i § 97 stk. 3 nr. 6, at taksten inkluderer ”udflugter og rejser i og uden for Grønland”. Dette er udover kommunernes serviceniveau samt mange almindelige borgeres økonomiske formåen, og kommunen understreger, at der ikke bør være mulighed for rejser uden for Grønland på skattekommunernes regning. Kommunen foreslår i stedet at skrive ”udflugter og koloni i det geografiske nærrområde”.”

Ressortdepartementets svar:

I bemærkningerne til § 97, stk. 3, nr. 6, fremgår, at udgifterne omfatter fritidsaktiviteter samt udflugter og rejser i og uden for Grønland, jf. §§ 77-78 og 80.

”Kapitel 13: Klage

Kommunen foreslår, at ”Kommunalbestyrelserne” i § 98 ændres til ”Kommunalbestyrelsen”.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Kapitel 14: Øvrige bestemmelser og Kapitel 15: Ikrafttrædelses-, ophævelses-, og overgangsbestemmelser

Øvrige bestemmelser samt ikrafttrædelses-, ophævelses-, og overgangsbestemmelser
Kommuneqarfik Sermersooq foreslår, at der i § 100 bibeholdes opdateringsintervallet, men tilføjes, at strategien skal have et 10-årigt sigte for at sikre den langsigtede planlægning, som oprettelsen af nye døgntilbud kræver.

I § 100 stk. 2 ændres nummereringen af de sidste to numre til 3) og 4) fra 2) og 3).”

Ressortdepartementets svar:

Ordlyden i § 100 fastholdes, da Naalakkersuisut er ansvarlig for den landsdækkende strategi og implementeringen af denne i finanslovens anlægsplanlægning. Bestemmelsen er ikke til hindring for, at der indarbejdes et mangeårigt perspektiv i planlægningen. Nummereringen er ændret i § 100, stk. 2.

”Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der i bemærkningerne til § 101 er lagt op til, at det fælles offentlige IT-system skal være en app i GetOrganized. Dette er i strid med udbudsreglerne. Kommunen foreslår derfor, at alle henvisninger til specifikke leverandører eller applikationer slettes, og at Naalakkersuisut i samarbejde med kommunerne laver en kravspecifikation til systemet, som kommer i udbud.

Derudover ønsker kommunen i § 101 en afklaring af, hvad det fælles offentlige IT-system skal anvendes til, herunder; sagsbehandling, beregning, udbetaling, disponeringsregnskab for anbringelser, økonomiopfølgning, kontraktstyring eller andet. Kommuneqarfik Sermersooq forventer at blive inddraget i udarbejdelsen af kravsspecifikationen til et nyt IT-system.

Kommunen mener, at det er positivt med et fælles offentlig IT-system, så der anvendes det samme på tværs af offentlige institutioner. Dog er det vigtigt, at processen med udarbejdelsen af IT-systemet forløber optimalt, så lovgivningen ikke træder i kraft, før systemet er færdigudviklet, afprøvet og medarbejderne undervist. Kommunen er bekymret for, at forløbet bliver lige så udfordrende, som implementeringen af IT-systemerne for offentlig hjælp og jobsøgningsydelseslovgivningerne er.

Hertil vil kommunen understrege, at tidsplanen i § 106 stk. 4 fortsat er urealistisk, da erfaringerne viser, at det vil tage mere end 1 år at udvikle IT-systemet og oplære medarbejderne i brugen af det.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning.

Det fremgår af bemærkningerne, at det fælles-offentlige IT-system skal anvendes til sagsbehandling af handicapsager, tilsvarende det fælles-offentlige IT-system som allerede er etableret til sagsbehandling af børnesager. Udbudsreglerne vil blive overholdt.

Der skal i kravspecifikationen som minimum indgå, at IT-systemet skal anvendes til sagsbehandling og at der skal kunne trækkes data til brug for handicapstatistikker. Det er hensigtsmæssigt med en kobling til regnskabssystemet.

”Statistik

Kommuneqarfik Sermersooq foreslår i § 102, at statistikken skal føres gennem det offentlige IT-system, da flere af oplysningerne ikke registreres i de nuværende systemer. Derfor skal denne paragraf have samme ikrafttrædelsesdato som § 101.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning.

”Sanktionsbestemmelse

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker i § 103, at Naalakkersuisut kan pålægge kommunalbestyrelserne tvangsbøder. Det gøres opmærksom på, at kommunerne er underlagt Inatsisartutlov nr. 29. af 17. november 2017 om den kommunale styrelse, hvori sanktionsbestemmelserne indgår. Det er derfor unødvendigt at inkludere lignende paragraf i lovgivningen, og kommunen foreslår at den slettes.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det findes hensigtsmæssigt at medtage en sanktionsbestemmelse i dette forslag, uanset sanktionsbestemmelserne i Inatsisartutlov nr. 29. af 17. november 2017 om den kommunale styrelse samt Inatsisartutlov nr. 14 af 6. juni 2016 om Inatsisartutlov om ændring af Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation (Suspension af kommunernes forvaltning af det sociale regelsæt).

”Kommunen pointerer, at der er flere lovbestemte ydelser af som omfattende karakter i lovgivningen, at kommunerne ikke kan leve op til det med det samme, eksempelvis er anlægsprojekterne udfordrende at gennemføre og påvirker kommunens tilbudsvifte af boliger og botilbud samt selvstyrets antal af døgntilbud. Det ønskes derfor uddybet i bemærkningerne i hvilke tilfælde, sanktionsbestemmelserne kan finde anvendelse, såfremt paragraffen beholdes.”

Ressortdepartementets svar:

Bestemmelsen fastsætter, at sanktionsbestemmelsen kan finde anvendelse ved grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i overholdelsen af kommunalbestyrelsens myndighedsforpligtelser.

3. Qeqqata Kommunia

“Qeqqata Kommunia takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med den supplerende høring til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap. Kommunen afgav d. 28/5-2024 et høringssvar under første høringsrunde, og har i dette høringssvar inkluderet både de punkter, som kommunen fastholder samt nye bemærkninger.

Qeqqata Kommunia sætter pris på at høringsfristen blev udvidet fra 4 uger til 5 uger.

Kommunen vil dog påpege, at den aftalte høringsfrist mellem Naalakkersuisut og kommunerne på **mindst 5 uger uden ferieperioder** stadig ikke er overholdt. Relevante medarbejdere har derfor ikke haft mulighed for at bidrage til høringssvaret grundet ferieperiode. Dette bemærkes med stor ærgrelse. Vi vil gerne understrege vigtigheden af, at høringsfristen i fremtiden overholdes, hvis man ønsker relevante og kompetente høringssvar.”

Ressortdepartementets svar:

Den almindelige høringsfrist på 4 uger er overholdt og forlænget med 1 uge. Denne frist gælder uanset ferieperioder.

”Kommuneqarfik Sermersooq har fremsendt deres omfattende udkast til høringssvar til den nye Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, som vi ønsker at støtte. Foruden denne støtte har Qeqqata Kommunia nogle generelle kommentarer til lovforslaget samt nogle specifikke bemærkninger. Vi starter med de generelle kommentarer herunder:

I Qeqqata Kommunia er der overordnet tilfredshed med, at der med Inatsisartutloven understreges at personer med handicap skal have rettigheder og muligheder på lige fod med andre. Vi bemærker, at der med lovgivningen er skabt en bedre rød tråd for arbejdsgangene på

handicapområdet. I Qeqqata Kommunia vil vi på bedste vis prøve at efterleve bestemmelserne i lovgivningen. På trods af dette finder kommunen det ikke realistisk, at kunne leve op til den foreslåede lovgivning. Det er i forvejen en stor udfordring, at der mangler kvalificeret personale på handicapområdet. Som følge af den nye lovgivning med nye bestemmelser vil dette blive ekstra udtalt. Ofte skal ufaglærte medarbejdere håndtere borgere med handicap, som de ikke er kvalificeret til. Det er hverken fair overfor borgere eller medarbejdere. Denne mangel på ressourcer vil gøre urealistisk at håndhæve lovgivningen. Derfor mener Qeqqata Kommunia at implementering af lovgivning bør have en overgangsperiode indtil vejledninger og skabeloner er lavet færdige samt at der er afholdt kursus for personalet i den nye lovgivning.

I bund og grund kan Qeqqata Kommunias bekymring ift. lovforslaget koges ned til det følgende: ***Hvem skal løfte lovgivningen?***”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Forslag til ikrafttrædelsesdato er ændret til 1. Januar 2026, så der bliver bedre tid til udarbejdelse af vejledning af Inatsisartutloven, afholdelse af kurser, forberedelse af digitalisering af handicapsagsbehandlingen mv.

De økonomiske og administrative konsekvenser af gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap fremgår af de almindelige bemærkninger.

“Her kommer de specifikke kommentarer til lovforslaget:

13. Forebyggelse mod seksuelle overgreb Det er glædeligt, at der med §33 er sat fokus på *forebyggelse mod seksuelle overgreb*. Herunder er det positivt, at medarbejderne får redskaber til at identificere og se signaler ved seksuelle overgreb.”

“14. Børneattest og straffeattest I forlængelse af det ovenstående er det også positivt, at kravene om indhentelse af børneattest og straffeattest er skærpet.”

“15. Manglende retningslinjer for ’træning’ Vi bemærker, at der mangler retningslinjer for handicapsport i lovgivningen. ’Træning’ er nævnt under Kommunalbestyrelsens forpligtigelser i §10. Det er dog uklart, hvad der menes med træning samt hvem som skal varetage denne. Ligeledes om træningen skal være målrettet borgerens funktionsnedsættelse, eller om det er i henhold til sport. Samtidig er der stor mangel på ergoterapeuter og fysioterapeuter i kommunalt regi, hvorfor der mangler medarbejdere til at varetage træningen.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Bemærkningerne til § 10 er uddybet.

“16. Manglende rehabiliteringssteder Det bemærkes, at der mangler rehabiliteringssteder samt døgninstitutioner for psykisk syge. Flere unge lider af psykiske problemer og handicap, og der

mangler steder at placere dem. Der er for øjeblikket kun ét rehabiliteringscenter langs kysten – Pissassarfik. “

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Rehabilitering kan foregå i hjemmet eller uden for hjemmet, herunder på Pissassarfik.

“17. Manglende uddannelse af personale Da det ikke er muligt at tiltrække kvalificeret uddannet arbejdskraft, efterspørger vi lokale kurser og uddannelsessteder, som er tilpasset lovgivningen. Det kunne f.eks. være i form af et rejsehold, som kunne tage rundt langs kysten og efteruddanne personale. Socialstyrelsen benytter sådanne rejsehold til kurser og efteruddannelse af medarbejdere på børne- og ungeområdet. Det ville være en fordel, hvis disse også blev etableret på handicapområdet. Samt at der etableres en decentral rådgivningsenhed for personer med handicap i lighed med nuværende decentral rådgivningsenhed for børn og unge,”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Det fremgår af de almindelige bemærkninger til forslaget, at der er afsat midler til merudgifter ifm. forslaget, herunder bl.a. kurser.

“18. IT-sagsbehandlingssystem jf. § 101 Det nye IT-sagsbehandlingssystem, jf. § 101, forventes først at blive oprettet ét år efter lovens forventede ikrafttrædelse (jf. § 106, stk. 1 sammenlignet med § 106, stk. 4). Samtidig nævnes digitalisering i bemærkningerne som en proces i perioden 2025-2027. Dette kan betyde, at fagområdet vil være uden sagsbehandlingsredskaber til administration af loven i 1-2 år.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Ikrafttrædelsesdatoen foreslås ændret til 1. januar 2026. Implementering af digitalt sagsbehandlingssystem kræver forberedelse og oplæring af bl.a. sagsbehandlerne i den første periode efter den tekniske udrulning af systemet.

“19. Manglende redskaber til samtaler

I henhold til § 46 efterspørger vi redskaber samt vejledninger til samtaler. Der bør være klare retningslinjer for, hvordan personalet skal afholde samtaler med personer med svære fysiske eller psykiske handicap.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. I bemærkningerne til § 46 er forpligtelsen til samtale uddybende beskrevet. Herudover kan nærmere retningslinjer beskrives i vejledningen til Inatsisartutloven.

“20. Kopiering af den danske servicelov Som påpeget i vores tidligere høringssvar fra 28/5-24 er flere lovbestemmelser kopieret næsten direkte fra den danske servicelov. Det nye lovforslag har desværre ikke formået at rette og tilpasse bestemmelserne, som man har taget fra den danske lovgivning til grønlandske forhold. De bestemmelser, som er importeret fra den danske lovgivning, herunder især § 13 (”personer med behov for særlig støtte” i stedet for ”personer med handicap” som i 52 andre tilfælde i lovteksten) og §§ 65-66 (”personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne” i stedet for ”personer med handicap”), er stort set uændrede. Disse passer derfor ikke særlig godt til den øvrige lovtekst og desuden er indsatser jf. §§ 65-66 ikke forklaret tilstrækkeligt i bemærkningerne med eksempler, så der kan være tvivl om, hvad det kan konkret dreje sig om (i dansk praksis har man anvendt mange meget konkrete indsatser).”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning.

Jf. bemærkningerne til § 65 er det en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen forværres.

Jf. bemærkningerne til § 66 er det en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at tilbuddet vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.

Der er til §§ 65 og 66 tilføjet en hjemmelsbestemmelse, hvor Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler. Herved kan nærmere reguleres, så de 2 tilbud tilpasses grønlandske forhold.

“21. Strukturering af loven Loven er yderst dårligt struktureret. Eksempelvis indeholder § 68 en liste over støtteforanstaltninger, som tilsyneladende ikke er blevet nævnt individuelt i lovteksten. Ideelt set burde samtlige støtteforanstaltninger beskrives kort og individuelt i loven, og kun konkretiseres yderligere i bekendtgørelsen. Et eksempel på en bedre struktureret lov er efter min mening det nye lovforslag om støtte til ældre.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i forslaget.

“22. Ophævelse af § 16 i alderspensionsloven I § 106, stk. 5 står der: ”§ 16 i Inatsisartutlov nr. 20 af 23. november 2015 om alderspension ophæves”. Vi er usikre på, om dette kan gennemføres på denne måde. Desuden omfatter § 16 både helbreds- og handicaptillæg, (”Væsentlige udgifter som følge af helbredsmæssige behov, herunder anskaffelse af briller”), så det er vigtigt at sikre, at alderspensionister med helbredsmæssige behov ikke stilles dårligere efter ophævelsen.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Det kan bekræftes, at ophævelse af § 16 i alderspensionsloven kan gennemføres i nærværende forslag. Jf. § 3 finder denne Inatsisartutlov anvendelse for

personer med handicap, som har bopæl i Grønland, uanset alder, aldersbetingede funktionsnedsættelser og ophold på ældreinstitutioner. Endvidere foreslås fastsat jf. § 68, nr. 5, nærmere regler om merudgifter.

“23. Mangler klare handleplaner for implementering Der mangler klare handleplaner for implementeringen af lovgivningen. Det er ønskeligt at vejledninger og skabeloner for implementeringen af lovgivningen er klar, når loven vedtages. Vores erfaring siger, at det er tæt på umuligt at implementere en lov uden klare handleplaner, skabeloner og vejledning. Dette er især tilfældet, når meget personale på handicapområdet er ufaglært.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. I de almindelige bemærkninger til forslaget er der afsat midler til implementering af forslaget, herunder vejledning mv.

“24. Manglende beregning af økonomiske konsekvenser for kommunerne Qeqqata Kommunua vil påpege, at der ikke er beregning på, hvad lovændringen vil have af økonomiske konsekvenser for kommunerne. Vi ønsker på det kraftigste, at der foretages en økonomisk konsekvensberegning af lovændringen, og at resultatet af denne sendes til kommunerne, således at dette kan tages op i bloktilskudsforhandlerne”

Ressortdepartementets svar:

De økonomiske konsekvenser for kommunerne fremgår af de almindelige bemærkninger.

“Qeqqata Kommunua har ligeledes bidt mærke i det følgende:

- Indtastningsfejl i § 56, Stk. 3 - "stk. x"

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

“- At genvurdering i § 54 **”skal foretages af en sagsbehandler, som ikke tidligere har behandlet sagen”**. Vi har aldrig tidligere set en national lov, der stiller specifikke krav på den kommunale sagsbehandlers niveau.”

Ressortdepartementets svar:

Det fremgår af bemærkningerne til § 54: ”Dette har blandt andet til hensigt at fremme yderligere faglige aspekter i sagsbehandlingen.”

“- I § 67, stk. 6 nævnes ”plejevederlag” på trods af at paragraffen omtaler aflastning, så man bør anvende begrebet ”aflastningsvederlag” eller blot ”vederlag for at undgå forvirring. “

Ressortdepartementets svar:

Tilrettet. I § 67, stk. 6 er rettet til "aflastningsvederlag".

“- I § 73 om kistetransport har man tilføjet stk. 2: ”**Stk. 1 finder kun anvendelse, hvis der ikke kan ydes støtte til udgifter til kistetransport efter anden lovgivning**”. Der kan naturligvis ydes således støtte iht. § 34, stk. 2 i Inatsisartutlov om offentlig hjælp, og dispositionen er forholdsvis generel, så der er ikke sikkert, hvilken status § 73 vil have ift. den. Normalt vil man måske anvende en s.k. ”lex specialis” regel i lignende tilfælde, simpelthen fordi i § 73 tager man afstand fra økonomi i boet eller hos arvingerne. “

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændring i forslaget. Formuleringerne findes at være retvisende og fastholdes derfor.

“Slutteligt, er der desuden en risiko for forvirring på grund af handicapstøttelovens overlap med ældrestøtteloven, da den sidstnævnte kun nævner ’personer, som er socialt udsatte’ en enkelt gang (i § 17, stk. 3), men ellers fokuserer på fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, ligesom handicapstøtteloven. “

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Jf. § 1, stk. 1 i nærværende forslag gælder: ”Formålet med at yde støtte efter denne Inatsisartutlov til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne er at fremme, beskytte og sikre muligheden for, at alle personer med handicap fuldt ud kan nyde alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre, samt at fremme respekten for deres naturlige værdighed.”

“På baggrund af samtaler med Velfærdsdirektørerne i de andre kommuner samt de åbenlyse fejl og mangler i lovforslaget, indstiller Qeqqata Kommunian derfor til, at der bliver udarbejdet et revideret lovforslag i tæt samarbejde med kommunerne. Dermed sikres, at lovforslaget er realistisk og tilpasset til kommunernes- og borgernes behov.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Til nærværende forslag indarbejdes bemærkningerne fra alle høringsparter i muligt omfang.

4. Kommune Kujalleq

”Som bekendt er Kommune Kujalleq som andre kommuner meget udfordret i at tiltrække faglært arbejdskraft ikke alene på myndigheds – driftsområdet området, at borger med handicap skal mødes af samfundet ikke af funktionsnedsættelsen, er der kæmpe arbejde forude, derfor kan Kommune Kujalleq være bange for vil have svært og have stadig stigende udfordringer ved at leve op til de krav der stilles.

I den nye lovforslag og økonomisk beregning er påtænkt udgifter til Kommunale udgifter alene til administrering af Inatsisartutloven, er det fristende at spørge Naalakkersuisut, hvordan man har fundet frem til beløbet for de kommende år.”

”Til de generelle bemærkninger, paragraffer

Til § 13 om tidlig indsats og begrebet:

Det er kommunens opfattelse at begrebet er taget ud fra børnestøtteloven, anbefales hvis det vedtages i denne form, at man i bekendtgørelsesform eller i vejledning form, uddyber og præciserer hvilket indsats og begreb der påtænkes skal løftes.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Bestemmelsen om tidlig indsats uddybes og beskrives nærmere i vejledning til Inatsisartutloven.

”Til 16

Det er et ønske en nærmere præcisering, dels hvad indebærer en ”ekstraordinær og særlig indsats”

samt eksempler på, hvad der kan forstås med personer med handicap, der vurderes som ”særligt udsatte”?”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. I bemærkningerne til § 16 fremgår: ”Denne bestemmelse regulerer personer med handicap, som allerede har en socialsag, hvor personen eller dennes omgivelser udsættes for social mistrivsel.” Med ”ekstraordinær og særlig indsats” henledes til, at indsatsen skal omfatte alle forhold, som har betydning for den sociale mistrivsel. Et eksempel på ”særligt udsatte” kan være, at borgeren med handicap bor i et hjem, hvor forældremyndighedsindehaverne er særligt udsatte.

”Til §§ 36 og 39

Kommune Kujalleq anser det problematisk for de krav Naalakkersuisut vil udbede ved midlertidige anbringelser udenfor Grønland. Kræver Naalakkersuisut i form af modtagelsesbrev eller

et optagelsesbrev fra en relevant myndighed i Danmark? Det er kommunens opfattelse bliver problematisk, da der i de danske kommuner kan foregå meget tidskrævende visiteringsproces, hvor først herefter kan modtages en godkendelsesproces ”kan få lovning” om bevilling til en botilbud.

Ved sådanne situationer kan der indgå en form for forventning om forpligtigelse til at indgå betalingsaftale med respektive tilbud/ kommune m.fl. i Danmark. Det kan således under alle omstændigheder påvirke en potentiel samarbejdspartner i Danmark.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. I vejledning til Inatsisartutloven vil uddybende blive beskrevet procedurer og forhold af betydning for midlertidige anbringelser uden for Grønland, som vil være behjælpelige for de kommunale sagsbehandlere, når der indstilles til tidsbegrænset anbringelse uden for Grønland.

”Til § 55 stk. 3

Det er kommunens opfattelse og bekymring for tilførsel af citeret tekst: ” For personer med handicap under 18 år, skal der træffes beslutning om, hvorvidt der er grundlag for iværksættelse af en socialfaglig undersøgelse jf. § 19 i børnestøtteleven”. Kommune bekymring beror på kan være risiko, om der kan opstå tvivl om, for hvem en afdeling der skal træffe og udføre, anbefales præcisering.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Nærværende forslag kan ikke regulere en kommunes interne fordeling af sager. Den henhører under det kommunale selvstyre.

”Til § 63

Efter en udvidelse af lovens målgruppe til også at inkludere aldersbetingede funktionsnedsættelser og ophold på ældreinstitutioner, er det kommunen antagelse sker en væsentlig stigning og øgning af ansøgninger, og at et større antal beboere på alderdomshjem / plejehjem sandsynligvis vil opfylde betingelser for ledsagelse. Kommunen anbefaler, at Naalakkersuisut bør overveje, som en undtagelse vedrørende ”behovet for socialpædagogisk støtte” at indføre en aldersbegrænsning f.eks. svarende til enhver tid gældende krav for at kunne modtage alderspension

I samme ombæring anbefales følgende begreber præciseres enten i vejledning, al socialpædagogisk støtte, støttetimer/ støtteperson hvordan de adskiller sig, hvis ønskede indsatser skal bruges i loven.”

Ressortdepartementets svar:

§ 63 vedrører ledsagelse.

I gældende Inatsisartutlov er der ingen øvre aldersgrænse for støtte til personer med handicap. I § 3 i nærværende forslag tydeliggøres, at Inatsisartutloven om støtte til personer med handicap omfatter personer med handicap, som har ophold på ældreinstitutioner.

”Til § 67

Det observeres som nyt i lovforslaget ikke længere er en skal opgave fra første høring er ændret til kan. Man ønsker nærmere beskrivelse herom.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Formuleringen i § 67 er ændret til "skal", hvilket også fremgår af bemærkningerne af § 67.

"Til §§ 70 – 72

Kommune anser lidt problematisk, at begrebet "efterværn" nu er indført som en forpligtigelse som støtte til personer med handicap, at det kan være problematisk og blive vanskeligt at skelne mellem, forpligtigelserne hhv. børnestøttelov og støtte til borger med handicap. Ligeledes vurderer Kommunen, kan blive svært at vide præcist hvad der menes "efterværn" når begrebet "efterværn" endvidere benytte børnestøtteloven.

Som en sidetilføjelse finder man det uheldigt, at man stadig observerer skrive og begrebsfejl i de almindelige bemærkninger som resulterer i spørgsmål om troværdighed af stykke arbejde, når det gælder om at forbedre de handicappedes kår ikke mindst. F.eks. skriver man i grønlandsk kontekst Staten Grønland, og Departementet for handicap."

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Forslaget kvalitetssikres for grammatiske og sproglige fejl.

Vedrørende den nye bestemmelse om "efterværn" skal denne sikre en god overgang for et barn med handicap til voksentilværelsen, hvilket tydeligt fremgår af bestemmelsen samt bemærkningerne dertil. Snitfladen til Inatsisartutloven om støtte til børn beskrives nærmere i vejledning til nærværende forslag.

5. Avannaata Kommunua

"Avannaata Kommunua finder fortsat helt overordnet, at lovforslaget bør udgå.

Flere rapporter fra Tilsynsenheden angående tilsyn foretaget af Tilsynsenheden med nogle kommuner angående disse kommuners forvaltning og administration af sociallovgivningen inden for støtte til personer med handicap foretaget efter 1. januar 2020 (dvs. efter ikrafttræden af Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap), viser, at alle de undersøgte kommuner har svært eller meget svært ved at overholde lovgivningen. Kommunerne har flere gange påpeget, at dette skyldes, dels at lovgivningen bliver mere og mere kompliceret og kræver mere og mere administration, dels at det er meget svært at ansætte og fastholde kvalificeret personale. Det foreliggende lovforslag er endnu et eksempel på en lovgivning, der kræver mere og mere kompliceret administration. Det er derfor klart, at kommunerne ikke vil være i stand til at leve op til lovens krav, medmindre der tilføres resurser.

Der er i børnestøtteloven § 14 mulighed for, at Socialstyrelsen kan hjælpe med visse skridt indenfor sagsbehandling. Bestemmelsen indeholdt tidligere i § 14, stk. 2 følgende bestemmelse: Socialstyrelsen skal fremkomme med en begrundet skriftlig anbefaling om sagens afgørelse til kommunalbestyrelsen.

Avannaata Kommunua har flere gange anmodet Socialstyrelsen om assistance efter denne bestemmelse, men har hver gang fået afslag. Endvidere blev ved lovændring nr. 68 af 20. november 2023 i Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om støtte til børn (Hjemmel til børne- og familiecentre, fælles digitalt sagsbehandlingssystem, præcisering af Socialstyrelsens opgaver m.m.) den ovennævnte § 14, stk. 2, fjernet, trods protest fra Avannaata Kommunua. Det er således et eksempel på, at uanset kommunerne anmoder om assistance, så udebliver den og mulighederne for at få assistance nedsættes.

Hvis lovforslaget bliver vedtaget i den nu foreliggende form, skal der tilføres økonomi fra landskassen ud fra en mere realistisk vurdering både hvad angår udgifter til oprettelse af f.eks. boliger, til nye tiltag og til personale, både til sagsbehandling og til udførelse af diverse nye opgaver.

Tilsvarende gælder, at hvis lovforslagets bestemmelser om besøgsrejser vedtages i den nu foreliggende form, vil det øge kommunernes udgifter til besøgsrejser ganske betydeligt. Avannaata Kommunua har forståelse for, at det er vigtigt, at personer med handicap bevarer kontakten til familie og hjemsted. Imidlertid var disse meget øgede udgifter ikke forudsigelige, da handicapområdet blev udlagt til kommunerne. Avannaata Kommunua vurderer, at de skønnede udgifter, som er anført på side 12 i bemærkningerne, er helt urealistiske og skal derfor anmode om, at kommunerne kompenseres realistisk for disse ekstra udgifter.

Ordet ”forsyningsforpligtelse” bør ændres til f.eks. ”pligt til at tilbyde hjælpeforanstaltninger”, idet ”forsyningsforpligtelse” sædvanligvis bruges i forbindelse med mad, brændstof o.lign. og derfor vil kunne misforstås.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Det fremgår af bemærkningerne, at nærværende forslag følger op på beslutning af Inatsisartutlov samt finanslovsaftale.

Departementet har bemærket tilsynsrapporterne om kommunernes administration af lovgivningen om støtte til personer med handicap og kommunernes vanskeligheder med at efterleve lovgivningen. Især derfor foreslås i nærværende forslag, at handicapsagsbehandlingen digitaliseres. Digitalisering af handicapsagsbehandlingen vil få væsentlig betydning for afhjælpning af de nuværende problemer med at sikre kvalitet i handicapsagsbehandlingen.

Beregningen af de økonomiske merudgifter til besøgsrejser har grundlag i valide data.

Ordet ”forsyningsforpligtelse” er ændret til ”pligt til at tilbyde hjælpeforanstaltninger”.

”Konkrete kommentarer:

Ad § 1: der henvises til kommunens kommentarer til bestemmelsen, indsendt i maj 2024.

Ad bemærkningerne til § 1: der henvises til kommunens kommentarer til bestemmelsen, indsendt i maj 2024.

Ad § 2, nr. 4: der bør tilføjes: ”...eller udvikle sig negativt.”

Ressortdepartementets svar:

Der henvises til bilag 1.

Den foreslåede tilføjelse er indarbejdet i bemærkningerne til § 2, nr. 4.

”Ad § 2, stk. 6: da lovtæksten nu er blevet ændret til: ” ...til og med 23 år..” bør bemærkningerne ændres tilsvarende.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er indarbejdet.

”Ad § 3: ingen kommentarer.

Ad § 4: ingen kommentarer.

Ad § 5: ingen kommentarer.”

Ad bemærkningerne til § 6, stk. 2: der henvises til kommunens kommentarer til bestemmelsen, indsendt i maj 2024.”

Ressortdepartementets svar:

Der henvises til bilag 1.

”Ad § 7: der henvises til kommunens kommentarer til bestemmelsen, indsendt i maj 2024.”

Ressortdepartementets svar:

Der henvises til bilag 1.

”Ad bemærkningerne til § 8, nr. 3: der henvises til kommunens kommentarer til bestemmelsen, indsendt i maj 2024.”

Ressortdepartementets svar:

Der henvises til bilag 1.

”Ad § 9: ingen kommentarer.

Ad § 10: Ingen kommentarer.”

Ad § 11: da Avannaata Kommunias forslag i kommentarerne, der blev sendt i maj 2024, nu er indarbejdet, har Avannaata Kommunian ikke nu nogen kommentarer.”

Ad § 12: ingen kommentarer.

Ad § 13: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 16 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Der henvises til bilag 1.

”Ad § 14: ingen kommentarer.

Ad § 15: da Avannaata Kommunias forslag, der blev sendt i maj 2024, i kommentarerne til den daværende § 13, nu er indarbejdet, har Avannaata Kommunian ikke nu nogen kommentarer.

Ad § 16: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 14 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er delvist indarbejdet. Ordet ”regulerer” har en anden betydning end ordet ”vedrører”.

”Ad § 17: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 15 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Bemærkningen giver ikke anledning til ændring i forslaget.

”Ad § 18: ingen kommentarer.

Ad § 19: ingen kommentarer.

Ad § 20: da bestemmelsen, som i det tidligere lovforslag var § 17, nu er væsentligt udbygget, har Avannaata Kommunian ingen kommentarer.

Ad § 21: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 20 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. En midlertidig løsning kan eventuelt være ophold i hjemmet med flere støtteforanstaltninger. Det vil være en konkret, individuel vurdering i hver personsag, hvilken midlertidige løsning imødekommer behovet hos personen med handicap. Bestemmelsen præciserer gældende praksis.

”Ad § 22: Avannaata Kommunian har ikke mulighed for at oprette og drive bokollektiver i hver af kommunens byer og bygder. Det bør derfor af en kommende bekendtgørelse fremgå, at kommunen vurderer, hvor bokollektiver skal være beliggende.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det er ikke reguleret i nærværende forslag og ikke i gældende Inatsisartutlov, at en kommune skal oprette og drive bokollektiv i hver af kommunens byer og bygder, ej heller i bekendtgørelse.

”Ad § 23: ingen kommentarer.

Ad § 24: ingen kommentarer.

Ad § 25: ingen kommentarer.

Ad § 26: ingen kommentarer.

Ad § 27: det foreslås, at formuleringen: ”følsomme personoplysninger...” ændres til: ”...personfølsomme oplysninger...”, da dette er i overensstemmelse med den formulering, der anvendes i anden lovgivning, ligesom kun denne formulering er sprogligt korrekt.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. ”Følsomme personoplysninger” er den korrekte betegnelse i lovmæssigt regi. I GDPR skelnes mellem ikke-følsomme personoplysninger og følsomme personoplysninger.

”Ad bemærkningerne til § 28: formuleringen: ”...og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne...” bør ændres til: ” ... og varig nedsat fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsevne...”, da alle – i overensstemmelse med definitionen i § 2 - bør være omfattet.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Ad § 28: ingen kommentarer.

Ad § 29: ingen kommentarer.

Ad § 30: ingen kommentarer.

Ad § 31: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 103 i det tidligere lovforslag. Disse var følgende: Ad § 103, stk. 2 + 3: Personer med handicap, skal ligesom personer uden handicap, være i politiets eller kriminalforsorgens varetægt under anholdelse, fortsat anholdelse og tilbageholdelse samt øvrige foranstaltninger. Det må derfor være politiets eller kriminalforsorgens ansvar, at dette sker på et sted, hvor personens behov kan dækkes. Handicapkonventionen gælder også for politiet og kriminalforsorgen. Det bemærkes i øvrigt, at politi og retsvæsen er ikke-hjemtaget område, og der er derfor ikke baggrund for på denne måde at overføre ansvaret til kommunerne. § 103, stk. 2 + 3 bør derfor fjernes fra loven.

Det er efter Avannaata Kommunias vurdering meget vigtigt, at kommunens kommentarer tages alvorligt og bliver efterlevet.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det er socialvæsenet, som skal fuldbyrde de retslige afgørelser og domme jf. retsplejeloven for Grønland og kriminalloven for Grønland for så vidt angår personer med handicap henholdsvis personer med vidtgående psykisk eller fysisk handicap – mentalt retarderede”

”Ad § 32: Ingen kommentarer.

Ad § 33: Ordet: ”...døgntilbud..” bør ændres, da der er risiko for seksuelle overgreb på alle former for institutioner, såvel dagtilbud som døgntilbud.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. § 33 er placeret i kapitel 5, som vedrører døgntilbud. Dagtilbud drives af kommunerne, hvorfor opmærksomhedspunkterne kan indarbejdes i de kommunale retningslinjer for personalet på dagtilbud.

”Ad § 34: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 59 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Kommunens kommentar kan følges op i botilbud i Grønland, men ikke i botilbud uden for Grønland, som reguleres i Bekendtgørelsen om døgnophold i tilbud i Danmark og Grønland.

”Ad § 35: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 60 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Kommunens kommentar kan følges op i botilbud i Grønland, men ikke i botilbud uden for Grønland, som reguleres i Bekendtgørelsen om døgnophold i tilbud i Danmark og Grønland.

”Ad § 36: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 48, stk. 4 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder den nuværende ordlyd og bemærkningerne dertil.

”Ad § 37: ingen kommentarer.

Ad § 38: ingen kommentarer.

Ad § 39, stk. 2, nr. 6: der bør tilføjes: ”eller udredning.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Ad § 40: ingen kommentarer.

Ad § 41: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 51, stk. 4 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. I bestemmelsen tilføjes en tidsfrist, som er indsat i § 8.

”Ad § 42: ingen kommentarer.

Ad § 43: ingen kommentarer.

Ad § 44: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 55, stk. 2 i det tidligere lovforslag.”

”Ad § 45: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 56 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Kommunens bemærkninger indsendt i maj 2024 til § 56 passer ikke med ordlyden i § 56 i daværende forslag.

”Ad § 46: ingen kommentarer.

Ad § 47: ingen kommentarer.

Ad § 48: ingen kommentarer.

Ad § 49: da Avannaata Kommunias forslag, der blev sendt i maj 2024, i kommentarerne til den daværende § 61, nu er indarbejdet, har Avannaata Kommunian ikke nu nogen kommentarer.

Ad § 50: ingen kommentarer.

Ad § 51: ingen kommentarer.

Ad § 52: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 64 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Betalingsforpligtelser fremgår af Landstingsforordningen om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelse.

”Ad § 53: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 65 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Jf. Landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning, skal afgørelser meddeles den eller dem, som afgørelsen vedrører.

”Ad § 54: ingen kommentarer.

Ad § 55: ingen kommentarer.

Ad § 56: ingen kommentarer.

Ad § 57: ingen kommentarer.

Ad § 58: ingen kommentarer.

Ad § 59: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 67, stk. 2 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder den nuværende ordlyd og bemærkningerne dertil. Det fremgår af § 59, stk. 2, at der er tale om ansættelse af personen. Det henhører ikke til nærværende forslag at regulere indholdet af ansættelseskontrakten.

”Ad § 60: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 67, stk. 2 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder den nuværende ordlyd og bemærkningerne dertil. Det fremgår af § 59, stk. 2, at der er tale om ansættelse af personen. Det henhører ikke til nærværende forslag at regulere indholdet af ansættelseskontrakten.

”Ad § 61: ingen kommentarer.

Ad § 62: Avannaata Kommunia er opmærksom på, at berigelseskriminalitet nu er indsat i bestemmelsen. Avannaata Kommunia henviser derfor nu til kommunens øvrige kommentarer indsendt i maj 2024 til § 75 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Kommunens forslag medtages i bekendtgørelsen til Inatsisartutloven.

”Ad § 63: Avannaata Kommunia er opmærksom på, at berigelseskriminalitet nu er indsat i bestemmelsen. Avannaata Kommunia har derfor ikke nu nogen kommentarer til bestemmelsen.

Ad § 64: Avannaata Kommunia er opmærksom på, at ”kan” nu er ændret til ”skal”. Avannaata Kommunia henviser derfor nu til kommunens øvrige kommentarer indsendt i maj 2024 til § 68 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder den nuværende ordlyd og bemærkningerne dertil. Der henvises til begrundelserne for ”kan” i bemærkningerne til § 64, hvor personen med handicaps bedste er udgangspunktet for at give mulighed for støtte til flyttehjælp.

”Ad § 65: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 76 i det tidligere lovforslag.

Da ordene: ”...eller er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse...” er udgået af det nu foreliggende lovforslag, bør bemærkningerne til bestemmelsen ændres tilsvarende.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Ad § 66: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 77 i det tidligere lovforslag.”

”Ad § 67: da Avannaata Kommunias forslag til § 86 i det tidligere lovforslag nu er indarbejdet, har Avannaata Kommunian ikke nu nogen kommentarer til bestemmelsen.

Ad § 68: ingen kommentarer.

Ad § 69: ingen kommentarer.

Ad § 70: I bemærkningerne til bestemmelsen er der en henvisning til lovens § 2, nr. 6. En tilsvarende henvisning er ikke anført i selve loven. Der bør derfor enten indsættes en tilsvarende henvisning eller det skal fremgå af loven, at efterværn kan ydes til og med den unges 23. år eller indtil den unge fylder 24 år, således at aldersafgrænsningen fremstår tydelig.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det er reguleret i § 2, nr. 6, at efterværn er en indsats for unge på 18 år frem til og med 23 år. Dette skal derfor ikke reguleres igen i § 70.

”Ad § 71: ingen kommentarer.

Ad § 72: ingen kommentarer.

Ad § 73: da Avannaata Kommunias forslag til § 92 i det tidligere lovforslag nu er indarbejdet, har Avannaata Kommunian ikke nu nogen kommentarer til bestemmelsen.

Ad § 74: ingen kommentarer.

Ad § 75, stk. 1, nr. 2: ordene: ”...og behandling...” bør udgå, idet kommunen ikke skal kunne anmode en person om at modtage behandling. Behandling bør altid aftales udelukkende mellem den pågældende person og sundhedsvæsenet.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. En beslutning om behandling i sundhedsvæsenet er et anliggende for sundhedsvæsenet. Ordlyden i § 75, stk. 1, nr. 2 samt bemærkningerne til bestemmelsen er tilrettet.

”Ad § 76, stk. 2: I lovtæksten er anført: ”...vidste eller burde vide...” mens der i bemærkningerne er anført: ”...har vidst...” Der bør være overensstemmelse mellem loven og bemærkningerne.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. Bemærkningerne er tilrettet til: ” vidste eller burde vide”.

”Ad § 77: Avannaata Kommunua er opmærksom på, at Avannaata Kommunias forslag til § 105, stk. 2 i det tidligere lovforslag nu er indarbejdet. Avannaata Kommunua foreslår, at bemærkningerne ændres i overensstemmelse hermed.

Avannaata Kommunua har nu følgende kommentarer til bestemmelsen: Det foreslås, at formuleringen: ”.....ydes til 1 eller flere nærtstående....” ændres til: ”.....ydes til 1 eller 2 nærtstående...”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Ad § 78: ingen kommentarer.

Ad § 79: ingen kommentarer.

Ad § 80: ingen kommentarer.

Ad § 82: ingen kommentarer.

Ad § 83: bemærkningerne til stk. 1, 3. afsnit er uklare.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændring. Der er i afsnittet givet flere eksempler, hvor listen ikke er udtømmende.

”Ad § 84: i lovteksten er anført, at kommunalbestyrelsen skal føre et driftsorienteret tilsyn. I bemærkningerne til bestemmelsen er anført, at Tilsynsenheden skal føre et driftsmæssigt tilsyn. Der bør være overensstemmelse mellem loven og bemærkningerne.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. Det er kommunalbestyrelsen, som skal føre det driftsmæssige tilsyn med bokollektiver og beskyttede boenheder.

”Ad § 85: ingen kommentarer.

Ad § 86: formuleringen: ”...herunder følsomme personoplysninger samt...” bør ændres til: ”.....herunder personfølsomme oplysninger samt ...”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. ”Følsomme personoplysninger” er den korrekte betegnelse i lovmæssigt regi. I GDPR skelnes mellem ikke-følsomme personoplysninger og følsomme personoplysninger.

”Ad § 87: ingen kommentarer.

Ad § 88: ingen kommentarer.

Ad § 89: ingen kommentarer.

Ad § 90: der mangler oplysning om, hvordan kommunen skal forholde sig, hvis der ikke er personer, som ønsker at være medlemmer af handicaprådet.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Med bestemmelsen § 90, stk. 4, formodes det, at der vil være mindst 4 personer i en kommune, som kan være medlem af handicaprådet.

”Ad § 91: ingen kommentarer.

Ad § 92: det vil kræve mange resurser at udfærdige sådanne kvalitetsstandarder, resurser som kommunerne ikke har og ikke vil kunne skaffe. Hvis denne bestemmelse fastholdes, vil der være stor risiko for, at resurserne bliver taget fra den almindelige sagsbehandling.”

Ressortdepartementets svar:

Jf. § 71 i gældende Inatsisartutlov er der fastsat bestemmelser om kvalitetsstandarder. Nærværende forslag § 92 er en videreførsel af gældende Inatsisartutlov. Der er i forbindelse med ikrafttrædelse af gældende Inatsisartutlov tilført kommunerne midler til at løfte denne opgave.

”Ad § 93: Lovteksten omhandler botilbud, mens der i bemærkningerne er anført dagtilbud og botilbud. Der bør være overensstemmelse mellem loven og bemærkningerne. Se i øvrigt ovenfor kommunens kommentarer til § 33.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. ”Dagtilbud” i bemærkningerne er ændret til ”døgntilbud”.

”Ad § 93, stk. 3: Formuleringen: ”Naalakkersuisut kan fastsætte ....” bør ændres til: ”Naalakkersuisut skal fastsætte ....”, da det er meget vigtigt, at alle involverede ved, hvad der skal ske og hvornår i disse situationer.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. § 93 vil i vejledningen til Inatsisartutloven blive nærmere beskrevet.

”Ad § 94: der henvises til det under generelle kommentarer anførte.

Ad § 95, stk. 2: der bør være en henvisning til § 49, stk. 4, i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 50 af 31. august 2021 om oprettelse og drift af døgninstitutioner for børn, idet døgninstitutionen omfatter mange andre udgifter end tøj og lommepenge.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Nærværende forslag omhandler døgninstitutioner for personer med handicap, ikke døgninstitutioner for børn og unge.

”Ad § 96: ingen kommentarer.

Ad § 97: ingen kommentarer.

Ad § 98: ingen kommentarer.

Ad § 99: ingen kommentarer.

Ad § 100: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 127 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Ad § 101: ingen kommentarer.

Ad § 102: ingen kommentarer.

Ad § 103: Dagbøder bør kun pålægges efter kommunikation med kommunen om baggrunden, og ikke hvis den manglende overholdelse af kommunens myndighedsforpligtelse skyldes, at det f.eks. har vist sig at være praktisk umuligt.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændring i bestemmelsen.

”Ad § 104: ingen kommentarer.

Ad § 105: ingen kommentarer.

Ad § 106: der henvises til kommunens kommentarer indsendt i maj 2024 til § 130 i det tidligere lovforslag.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i bestemmelsen.

6. Tilioq og NIIK

“NIIK og Tilioq takker for muligheden for at afgive høringssvar til det reviderede udkast til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap. Vi anerkender den positive tilgang, der blev udvist ved at åbne for en ny høringsrunde efter første udkast, men det er med stor skuffelse, at vi konstaterer, at det nye forslag stort set er uændret og fortsat bygger på et system, der ikke fungerer. Dette vidner om en modvilje mod at foretage de nødvendige og dybtgående reformer, som Grønland er forpligtet til at gennemføre ifølge FN's Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap (CRPD).

Lovforslaget påvirker ikke det vigtige område sagsbehandlingsproblematikken. Den vil ikke gøre det nemmere at sagsbehandle. Den vil ikke skabe bedre retssikkerhed. Tværtimod. Begreberne "voice, choice, and control" er centrale i forståelsen af rettighederne for personer med handicap og spiller en vigtig rolle i forhold til FN's Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap (CRPD). Det er afgørende, at lovgivning om handicapstøtte sikrer 'stemme, valg og kontrol' for mennesker med handicap for at fremme selvbestemmelse og

respektere individets rettigheder. '**Stemme**' sikrer, at personer med handicap høres; '**valg**' giver dem frihed til at træffe egne livsvalg; og '**kontrol**' giver dem magt over egen hverdag og støtte. Dette lovforslag er ikke et skridt i denne retning. Der er ingen løsninger på de strukturelle problemer, der vil ske en fortsat institutionalisering i stedet for at individuelle løsninger, der kan sikre borgeren at blive i eget hjem, muligheder for habilitering og rehabilitering er meget begrænsede og mulighederne for pårørende for afgrænsede samt brugen af 'så vidt muligt' og 'kan' i stedet for 'skal' ved vi ofte vil gøre det meget svært for mennesker med handicap at få opfyldt sine rettigheder. “

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer i forslaget. FN's Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap forpligter ikke Grønland til at gennemføre “nødvendige og dybtgående reformer”. Jf. artikel 4 i konventionen forpligter alle lande, som har tiltrådt konventionen, sig til at efterleve konventionen. Dette holder FNs Handicapkomite løbende øje med, jf. artikel 35 i konventionen. Naalakkersuisut bestræber sig på til stadighed at forbedre rettighederne for personer med handicap.

Nærværende forslag adresserer de store udfordringer med sagsbehandlingen ved blandt andet at foreslå en pligtig fælles kommunal digitalisering af sagsbehandlingen, som samtidig giver mulighed for at trække data til brug for løbende opgørelser og analyser på handicapområdet.

Vedrørende “Det er afgørende, at lovgivning om handicapstøtte sikrer 'stemme, valg og kontrol' for mennesker med handicap for at fremme selvbestemmelse og respektere individets rettigheder.” henvises § 1 i forslaget.

“Hovedankepunkter:

Retssikkerhed: Lovforslaget svigter fundamentalt i at styrke retssikkerheden for personer med handicap i Grønland. Det adresserer ikke de systematiske brud på konventionen og de alvorlige problemer i sagsbehandlingen, som Tilioqs analyser har dokumenteret og som politikerne i flere sammenhænge er præsenteret for. Mennesker med handicap oplever dagligt brud på deres grundlæggende rettigheder, hvilket resulterer i uværdige livsvilkår og alvorlige sociale konsekvenser.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men medfører ikke ændringer i forslaget, som understøtter retssikkerheden for borgere med handicap.

“Manglende implementering af FN's Handicapkonvention: Lovforslaget repræsenterer et tilbageskridt frem for fremskridt i forhold til at implementere CRPD. Der mangler fokus på individualiserede løsninger, herunder øget brug af habilitering og rehabilitering, muligheder for at pårørende kan indgå i løsninger som vil gavne alle, eksempelvis relationel træning eller hjemmetræning samt eksempelvis løsninger som Borgerstyret Personlig Assistance (BPA).

Det er af afgørende betydning, at Grønland bevæger sig væk fra institutionalisering og i stedet fremmer en rettighedsbaseret tilgang, der understøtter selvbestemmelse og inklusion.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning. Alle støtteforanstaltninger skal imødekomme behov hos de enkelte personer med handicap, Vedrørende hjemmetræning er der ikke i forslaget hindringer for, at træning kan foregå i hjemmet. Vedrørende BPA er der efter dansk lovgivning mulighed for, at en borger med handicap selv kan ansætte assistenter. En tilsvarende ordning er ikke medtaget i nærværende forslag. Personen med handicap har dog stor indflydelse, da § 46 omhandler pligt til samtale med personen med handicap, inden kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om støtteforanstaltning. Forslaget fremmer netop, at borgere med handicap har flere rettigheder end i gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap. Forslaget fremmer, at borgere med handicap bliver understøttet til mere selvbestemmelse og inklusion.

“CRPD fremhæver vigtigheden af habilitering og rehabilitering som centrale elementer for at sikre fuld og effektiv deltagelse og lige muligheder i samfundet for personer med handicap. CRPD understreger, at habilitering og rehabilitering skal være tilgængelige, overkommelige, rettidige, af høj kvalitet og inddrage personer med handicap aktivt i deres egen proces. Disse tjenester er grundlæggende for at støtte personer med handicaps ret til at leve selvstændigt og at blive fuldt inkluderet i alle aspekter af livet.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning. Der henvises til bestemmelserne §§ 11, 12, 44, 25 og 61.

“Pårørende. I dag opgiver mange mennesker med handicap at få hjælp. Forældre kæmper for at få hjælp, men ofte ender både forældre og børn som tabere i et system, der hellere vil mistænkeliggøre og beskyldte forældre frem for at sikre ovennævnte hjælp – i de groveste tilfælde ender det med tvangsfjernelse. Ofte er konsekvensen, at forældre ikke kan passe et arbejde, at børnene ikke får en uddannelse og dermed ikke et job – eller at hele familier fraflytter vores land. Selv stærke familier ender som udsatte.”

Ressortdepartementets svar:

Vedrørende nærtstående til personer med handicap er disse omfattet af §§ 11, 59, 60-61 og 77-81, i nærværende forslag til Inatsisartutlov.

“Dette lovforslag udspringer af et beslutningsforslag, som skulle give forældre til børn med handicap bedre vilkår og muligheder. Fortsat institutionalisering, sætten i bokse og kasser, og løsninger der giver få måneders rehabilitering eller få måneders tabt arbejdsfortjeneste op til max 10 er ikke tilstrækkeligt.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer i forslaget.

Vedrørende baggrunden for lovforslaget henvises til de almindelige bemærkninger.

Det er ikke konkretiseret, hvad der forstås ved "institutionalisering" eller "sætten i bokse og kasser". Nærværende forslag til Inatsisartutlov følger de lovtekniske retningslinjer.

Der er ikke i nærværende forslag til Inatsisartutlov bestemmelser om "...løsninger der giver få måneders rehabilitering eller få måneders tabt arbejdsfortjeneste op til max 10.." Vedrørende rehabilitering henvises til §§ 8 og 69 i nærværende forslag til Inatsisartutlov. Tabt arbejdsfortjeneste er omfattet af § 79 i nærværende forslag til Inatsisartutlov.

“Behov for en mere fremadskuende lovgivning: For at sikre reelle forbedringer kræves en lovgivning, der inkorporerer CRPD's principper om universelt design, inklusion og aktiv inddragelse af personer med handicap. Det nuværende lovudkast gør ikke tilstrækkeligt for at sikre, at Grønland lever op til sine internationale forpligtelser, hvilket er dybt bekymrende.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men forholder sig ikke konkret til de enkelte bestemmelser i forslaget til Inatsisartutlov.

“Samlet vurdering:

Efter grundig gennemgang af det nye lovforslag er vores overordnede vurdering, at forslaget ikke forbedrer vilkårene for personer med handicap i Grønland. Tværtimod fastholdes et forældet system, der ikke sikrer rettighederne og den nødvendige støtte til denne sårbare gruppe. Vi anbefaler derfor, at forslaget afvises, og at der iværksættes en omfattende reformproces med fokus på rettigheder, selvbestemmelse og inklusion.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning. Der henvises til de almindelige bemærkninger til forslaget.

“Afsluttende bemærkninger:

NIIK og Tilioq kan ikke støtte lovforslaget i dets nuværende form. Det er vores klare opfattelse, at implementeringen af en ny Inatsisartutlov i denne form vil skade personer med handicap og deres pårørende. Vi ser med stor alvor på de konsekvenser, som dette lovforslag kan medføre, og opfordrer til en ny dialog, hvor vi kan bidrage med vores ekspertise og erfaring for at skabe en lovgivning, der reelt understøtter personer med handicaps rettigheder og behov.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer i forslaget. Det er ikke i høringssvaret begrundet eller påvist, at ”implementeringen af en ny Inatsisartutlov i denne form vil skade personer med handicap og deres pårørende.”

7. KNIPK

- ”• Lovforslaget forbliver uændret i den nuværende version.
- Dette blev annonceret af KNIPK efter en høring blandt medlemmer på kysten
- Baggrunden for, at lovforslaget i den nuværende version ikke bliver godkendt af KNIPK og medlemmerne fra Handicapforeninger på kysten, er, at det er klart, at forholdene for personer med handicap og funktionsnedsættelser kan forværres.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Lovforslaget er ændret i forhold til den tidligere offentlige høring og med forslag til flere rettigheder for personer med handicap, - ikke færre.

8. Grønlands Råd for Menneskerettigheder

”Rådet for Menneskerettigheder (IPS) er den 30. juli 2024 blevet anmodet om bemærkninger til supplerende høring over Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap. IPS henviser til sine anbefalinger afgivet i høringssvar af 28. maj 2024 (vedhæftet).

IPS har ikke yderligere bemærkninger til høringen. ”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Der henvises til bilag 1.

9. Inooqat

Inooqat takker for modtagelsen af høringssagen vedrørende det reviderede forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap. Efter gennemgang af det reviderede udkast vælger vi at genfremsende vores 1. høringssvar, da vi ikke kan se væsentlige ændringer i udkastet siden den første høring. Inooqat anbefaler derfor, at lovudkastet, sådan som den er ved 2. høringsrunde, ikke bliver vedtaget og forkastes. Handicappede og deres nære pårørende lever i dag under ganske vanskelige vilkår, da de ofte nægtes de nødvendige og rette støtteforanstaltninger. Dette gør, at konsekvenserne er alvorlige, hvor de bliver marginaliseret i samfundet, bliver ikke i stand til at have et nogenlunde normalt liv med job og bolig, fordi de er nød til at bruge alle deres kræfter på håndteringen af deres handicappede børn. Dette er en uholdbar situation og status quo er ikke en option, som Inooqat vil acceptere. Det er Inooqats holdning, at lovudkastet i sin nuværende form ikke vil betyde, at vores medlemmer og deres handicappede børn begynder at få tilbudt den nødvendige hjælp og tildeling af rette støtteforanstaltninger, som de har behov for.

Inooqat opfordrer i stedet for til, at et arbejde for at forberede en nødvendig og tiltrængt reform på handicapområdet iværksættes. Der bør gås videnskabeligt til værks. Det kræver

data og iværksættelse af undersøgelser og dokumentation af hvilket behov for ændringer, der virkeligt er, og hvilke løsningsmuligheder der kan være de rigtige. Da emnet vil være omfangsrigt bør der skabes et bredt samarbejde på tværs af sektorerne og relevante organisationer. Inooqat er villig til at medvirke og deltage, i det omfang det er muligt for os, i det arbejde.

Det er Inooqats holdning, at der i dag blandt mange andre uhensigtsmæssige måder praktiseres en institutionalisering på handicapområdet. Det har vidtgående konsekvenser på mange forskellige måder. Det er Inooqats holdning, at denne institutionalisering så snart som muligt skal ophøres og derfor vil der være behov for en reform på handicapområdet.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning.

Nærværende forslag mindsker institutionalisering for personer med handicap ved, at der jf. §§ 59 og 60 gives mulighed for støtte i hjemmet hos borgeren med handicap.

Endvidere er udviklingen af døgntilbuddene i praksis præget af mindskelse af institutionalisering for personer med handicap, idet de fysiske rammer på døgntilbuddet Ikinngut er ændret til lejlighedssvarende boliger og det samme gør sig gældende for døgntilbuddet Elisibannguaq, som er i gang med at få nye lejlighedssvarende boliger.

10. GE

”Grønlands Erhverv har ikke yderligere bemærkning end de sidst fremsendte bemærkninger ved første høring”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Der henvises til bilag 1.

11. SIK

”§12, stk. 2 – Bisidderordning: Kommunalbestyrelsen skal oprette en bisidderordning med henblik på, at en person med handicap skal tilbydes støtte fra en bisidder.

Honorering af bisiddere, som er omfattet af SIK overenskomst eller andet, og såfremt en bisidder har fast arbejde, at der ikke sker løntræk i forbindelse med bisidderarbejdet.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Bemærkningen giver ikke anledning til ændring i forslaget, da § 12, stk. 2 er en hjemmelsbestemmelse, hvorefter Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om udpegning, honorering, indhentelse af straffeattest og børneattest, samt kvalifikations- og kompetencekrav, der skal stilles til en bisidder.

”§ 59, stk. 2 – Pasning af nærtstående med handicap.

Støtte efter stk. 1 ydes ved kommunalbestyrelsens ansættelse af personen, der varetager omsorgen. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte det ugentlige timetal op til 30 timer, hvor der skal ske ansættelse for, på baggrund af behovet hos personen med handicap.

Stk. 3 – Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om ansættelse og aflønning af nærtstående, jf. stk. 1.

Personer ansat under SIK overenskomst, der foreslår SIK, at ansættelse af nærtstående familiemedlem til at varetage omsorgsopgaven **at den er på 40 timer om ugen**, da pasning af svært handicappet er et heldagsopgave på 24 timer.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Jf. § 59, stk. 1 og 2 omhandler bestemmelsen støtte til personlig hjælp og omsorg på deltid og på baggrund af behovet hos personen med handicap.

”§ 67 – aflastning. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde en person med handicap aflastningsophold, hvis:

2) stk. 3. – Kommunalbestyrelsens skal ved afgørelse af aflastningsophold bevilge et vederlag til plejefamilien eller døgntilbuddet. Vederlaget omfatter ikke betaling for personens forsørgelse under aflastningsperioden.

SIK foreslår at under aflastningsopholdet, der skal plejefamilien have vederlag svarende til 40 timers pr. uge, ifølge SIK overenskomst.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Jf. § 67, stk. 6, offentliggøres aflastningslejevederlaget på hjemmesiden nalunaarutit.gl senest 15. november året før.

”Stk. 4 – Betaling for forsørgelsen i forbindelse med aflastningsophold påhviler den eller dem, der har forsørgelsespligten.

SIK foreslår at familier på SIK mindsteløn som har et handicappet barn, at det er kommunen eller den bevilgende myndighed, der betaler for aflastningsopholdet, da det kan have store økonomiske konsekvenser for familier, som er på SIKs mindsteløn at have et handicappet barn eller nærtstående familiemedlem.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Kommunalbestyrelsen har udgiften til vederlag til plejefamilie eller døgntilbud for aflastningsopholdet, men forsørgelsesudgifterne påhviler den eller dem, som har forsørgelsespligten. Der vil ikke være store udgifter for familier på SIKs mindsteløn, da de i forvejen forsørger barnet eller nærtstående familiemedlem i hjemmet.

”SIK tilslutter sig, supplerende høring vedr. forslag til inatsisartutlov om støtte til personer med handicap med dens bemærkninger.”

*Ressortdepartementets svar:
Taget til efterretning.*